

Upravištvu: Ljubljana, Knafljeva
ulica 5. — Telefon št. 3122, 3123,
3124, 3125, 3126.
Inseratni odelci: Ljubljana, Selen-
burgova ul. 3. — Tel. 3492 in 2492.
Podružnica Maribor: Aleksandrova
cesta št. 13. — Telefon št. 2455.
Podružnica Celje: Kocenova ulica
št. 2. — Telefon št. 190.
Računi pri post. ček. zavodih: Ljub-
ljana št. 11.842, Praga čisto 78.180,
Wien št. 105.241.

JUTRO

Narodna zbornica, ul. 20.,
za inozemstvo Din 40.—
Uredništvo:
Ljubljana, Knafljeva ulica 5. Telefon
št. 3122, 3123, 3124, 3125 in 3126.
Maribor, Aleksandrova cesta 13. Te-
lefon št. 2440 (ponoči 2582).
Celje, Kocenova ul. 3. Tel. št. 190.
Rokopisi se ne vračajo. — Oglasi po
tarifu.

Vlada Maniu-Titulescu

Novi rumunski kabinet je bil včeraj zaprisožen — Napeto pričakovanje objave o političnem programu

Bukarešta, 20. oktobra. Vlada, ki jo je sestavil dr. Maniu, je bila popoldne v Sinaji pred kraljem Karolom zaprisožena. Takoj po zaprisoži je bila objavljena vladna lista, ki je sestavljena takole: ministri: predsednik: dr. Maniu; podpredsednik: Mironescu; zunanje zadeve: Titulescu; notranje zadeve: Mihalake; finance: Madgearu; vojska: general Samsonovici; promet: Mirto; prosveta: Gusti; delo in socialna politika: Jeanidescu; pravosodje: Popovici; kmetijstvo: Midescu; trgovina in industrija: Lugoseanu; minister za Erdeljsko: Krisan; minister za Besarabijo: Pan Halipa; minister za Bukovino: Saveanu. Po zaprisoži vlade je imel kralj Karol na minstre nagovor, v katerem je opozarjal na težave, s katerimi mora računati nova vlada. Končno je izrazil svoje prepričanje, da bo ta vlada uspešna in delovna, če bo premislila vse ovire. Kralj je zagotovil vladi svojo podporo in tesno sodelovanje.

imeni vlade je odgovoril ministrski predsednik Maniu, ki je dejal med drugim, da bo vlada storila vse za obvladane položaja. Vlada se naslanja na stranko z nacionalnim in demokratskim programom in bo skušala uveljaviti ideje reda in avtoritete.

Prva seja nove vlade je bila nocoj v Bukarešti.

Kralj je sprejel danes tudi bivšega ministrskega predsednika Vajda Voevođa ter ga obdržal pri obedu.

V političnih krogih pričakujejo z veliko napetostjo izjavi novega ministrskega predsednika in zunanega ministra o politiki vlade; z največjo napetostjo čakajo politični krogi zlasti na razjasnitev vprašanja, ali se bodo nadaljevala poznanja s Sovjetsko unijo, ki so bila neposredni vzrok vladne krize. Iz dejstva, da je bil imenovan za finančnega ministra Madgearu, ki bo kot rumunski delegat v Ženevi sklenil dogovor o reorganizaciji državnih financ, sklepajo, da bo nova vlada parafirala in končevala javno odobril ta dogovor. To bi pomenilo olajšanje položaja Rumunije napram inozemskim upnikom.

Kombinacije o novi čl. vladi

Čeprav še ni službene demisije, Malypetr že sestavlja novo vlado, v katero bo vstopil tudi Hodža

Praga, 20. oktobra. h. Parlament se je danes sestel v atmosferi nejasnega političnega položaja. Predsedovalo je še dosedanje predsedstvo s poslancem Malypetrom na čelu. Včeraj so politični ministri sklenili predložiti ministrskemu svetu predlog o ostavki celotnega vlade, da omogočijo designiranemu ministrskemu predsedniku Malypetru poznanja za sestavo nove vlade. Takoj nato je Malypetr stopil v zvezo z voditelji strank, tudi s češkoslovaško obrtno stranko in s slovaško ljudsko stranko, ki sta sedaj v opoziciji. Pri pogajanjih gre predvsem za finančno ministrstvo, ker so bančni krogi nastopili proti politiki ministra Trapla. Malypetr je finančno ministrstvo ponudil generalnemu direktorju Živnosten-

ske banke, Preisu, ki pa je ponudbo odklonil. Zdi se, da jo bo odklonil tudi drugi kandidat, ravnanatelj Živnostenske banke inž. Dvořáček. Verjetno je zato, da bo Trapl ostal še nadalje finančni minister. V nemških resorih ne bo izpremembe. Trgovinski minister Matoušek bo izstopil iz vlade. Izmed narodnih demokratov bo najbrže poslanec inž. Ježek imenovan za prometnega ministra. Največ izprememb bo pri češki agrarni stranki. Iz vlade bodo izstopili ministrski predsednik Udržal, notranji minister Slavik in vojni minister Viškovsky. Namesto Slavika bo imenovan dr. Hodža, namesto Viškovskega pa dr. Černý, ki je zet šefa agrarne stranke Švehle. Nova vlada bo najbrže imenovana jutri.

Irci zahtevajo od Anglije sto milijard

De Valera o vzrokih, zakaj so bila prekinjena zadnja pogajanja z Anglijo

Dublin, 20. oktobra. Š. Predsednik irske vlade De Valera, je v irskem parlamentu na seji, ki se je vršila v pretekli noči, podal značilne izjave o vprašanju odnošajev Irske do Anglije. De Valera je splošno oporekal trditvi angleškega ministra za dominijske zadeve Thomasa, ki je v angleški spodnji zbornici izjavil, da je irska vlada prekinila zadnja pogajanja le zaradi tega, ker zastopniki Anglije niso mogli pristati na to, da se pripoji Irski tudi Ulster. De Valera je izjavil, da take zahteve pri londonskih pogajanjih sploh ni postavil. Ravno tako tudi ni zahteval proglavitve neodvisne irske

republike, ker se irski parlament po večini ni strinjal izraziti za tako rešitev irskega vprašanja. Irsko bo mogoče le v tem primeru oddeliti od Anglije, če bodo pri volitvah popolnoma zmagale republikanske stranke. Irska vlada ne misli na revolucijo, naren prevrat in se bo tudi v bodoče strogo ravnala po določilih ustave.

De Valera pa je potrdil, da je irska delegacija zahtevala od Anglije 400 milijonov funtov (100 milijonov dinarjev) na podlagi previsoke pobranih davščin v prejšnjem stoletju.

Unija angleškega funta

London bi rad tesneje združil vse države, ki so opustile zlati standard — V novi gospodarski blok naj bi se priegnili tudi Rusija

London, 20. oktobra. s. V krogih Cityja menijo, da bo padanje funta še nekaj časa trajalo, vendar ne se zdi, da imajo Angleška banka in merodajni krogi zakladnega urada položaj v svojih rokah. Vzrok padca funta so predvsem večji uvoz silov in umaknitev ameriških dobrotmetelj in operacij ameriških bank v zvezi z gl. banjem kurza se mnogo govori o načrtu, o katerem razpravljajo v vladnih krogih in ki bi stremil k temu, da bi se države, katerih valute se naslanjajo na funt, združile v tesnejšo gospodarsko zvezo. Zunanje ministrstvo izjavlja, da so tri skandinavске države in Argentina pripravljeni sestati se z Anglijo k carinski konferenci v

Londonu, ki bi se bavila z izdelavo medsebojnih preferenčnih carin in medsebojnimi zavarovanjem valute. Kakor se domneva, se bosta udeležila te konference tudi Urugvaj in Islandija. Dela se tudi za to, da bi stopile v to zvezo tudi tri baltičske države in celo Rusija. Glavna misel pri tem je, da bi se vse države, ki so po Veliki Britaniji opustile zlati standard in ki so funt sprejele za svojo valuto, zaščitile proti državam z zlatim standardom, zlasti na področju zedinjenim državam in Franciji. Na ta način bi seveda prišle finance vseh teh držav pod nadzorstvo Angleške banke in angleškega zakladnega urada.

Otvoritev avstrijskega parlamenta

Dunaj, 20. okt. g. Danes je bilo otvoritev jesensko zasedanje avstrijskega parlamenta, in sicer proti vsakemu pričakovanju mirno. Socialni demokrati so vložili nujno interpelacijo zaradi protustavnih ukrepov vlade (vojni pooblastilni zakon, akcija za sanacijo bank in prenovitev političnih spredov). Finančni minister dr. Weidenhofer je predložil proračun v višini 1960 milijonov šilingov in v svojem ekspoziciji sporočil, da so se izvršila v vseh resorih razna črtna in da bo znašal tako imenovani netto-proračun 1310 do 1500 milijonov šilingov.

Finančni minister je moral ob 17. prekriti svoj ekspoziciji, ker so morali po poslovniku razpravljati o interpelacijah socialnih demokratov. V imenu socialnih demokratov je dunajski župan dr. Seitz ostro napadel vlado. Kritiziral je trgovinsko politiko vlade ter je izjavil, da so bile gospodarske akcije vlade cela vrsta korupcijskih

dejanj. V svojem nadaljnjem govoru je zavzela tudi odklonilno stališče proti pooblastilnemu zakonu, ki ga zahteva vlada. Napad je vlado zaradi nedeljskih izgrediv v Simmeringu in poudarjal, da si socialni demokrati, ki so bili uspešni celo proti bivšemu avstrijskemu režimu, ne bodo pustili vzeti zgorajne pravice.

Verski boji v Mehiki

Mexico, 20. oktobra. s. V državi Jalisco je prišlo zaradi vladne odredbe, ki omejuje število aktivnih duhovnikov v tej državi na 30, do krvavih spopadov med verniki in policijo. Največji spopadi so bili v mestu Guadalupe. Kjer so demonstranti na policijo streljali. Ker pričakujejo nadaljnjih nemirov, je bila policija v tem mestu ojačena.

Fašisti organizirajo tudi ženske

Rim, 20. oktobra. AA. »Tribuna« prima. Ša nova določila, po katerih se morajo v vsakem kraju, kjer obstoje fašistični bojni oddelki, ustanoviti tudi ženski fašistični oddelki.

NOVA DOBA PARLAMENTARNEGA DELA

Prvi seji skupščine in senata v novem zasedanju — Ponovna izvolitev dosedanjih predsedstev — Slovesna otvoritev bo v ponedeljek
Pomembna manifestacija v senatu

Beograd, 20. oktobra. v. Danes se je pričelo v smislu ustavnih določb novo zasedanje Narodnega predstavništva. Narodna skupščina in senat sta imela svoji prvi seji, na katerih sta se konstituirala. Obe zbornici sta ponovno izvolili dosedanje predsedništvi, kar predstavlja nov izraz trdnosti in odločnosti volje Narodnega predstavništva, v duhu narodne vloge nadaljevati delo za dobrobit vsega naroda in države. Oba ponovno izvoljena predsednika dr. Pavelić in dr. Kumanudi sta to v svojih govorih tudi potrdila. Še prav posebno pozornost v vseh političnih krogih je vzbudil govor senatnega predsednika dr. Ante Pavelića, ki se je dotaknil pri tej priliki tudi neprijateljske kampanje v inozemstvu in še posebej kot Hrvat odločno zavrnil natelevanja, s katerimi se skuša v inozemstvu škodovati ugledu in prestižu Jugoslavije.

Konstituiranje obeh zbornic je bilo sporočeno predsedniku ministrskega sveta, ki bo v sporazumu z vlado določil, kdaj bo Narodno predstavništvo svečano otvorjeno. Kakor izve vaš dopisnik, se bo to zgodilo že prihodnji ponedeljek. Otvorjanje zasedanja se po ustavnih določbah lahko izvrši s prestolno besedo ali pa s kraljevo poslanico in kraljevim ukazom.

Redno zasedanje se bo po vsej priliki vršilo nepretrgoma vse tja do pomladi, ker čakajo nujne rešitve važni zakonski načrti, kakor končnoveljavna rešitev problema kmečkih dolgov vprašanje občinskega zakona, uveljavljanje banovinske samouprave v cilju čim širše dekoncentracije državne uprave, zlasti pa tudi novi proračun za prihodnje proračunsko leto.

Novo izvoljeni predstavništvi obeh zbornic se bosta jutri v posebni avdijenci predstavili Nj. Vel. kralju. Na prvi prihodnji seji po svečani otvoritvi rednega zasedanja bosta obe zbornici izvolili stalne odbore, nakar se bo takoj pričelo redno zakonodajno delo.

Danes popoldne je imel plenarno sejo tudi poslanski klub JRKD, ki je prav tako izvolil novo predsedništvo. Z malimi izjemami je bilo izvoljeno dosedanje predsedništvo z g. Nikolom Uzunovićem na čelu. Ker pa je dosednji podpredsednik g. Juraj Demetrovič postal med ministri, je bil izvoljen za podpredsednika g. dr. Ivan Paleček. Ponovno je bil izvoljen za podpredsednika tudi g. Lovro Petovar, za tajnika pa g. Milan Mravlje. Namesto bivšega poslanca župnika g. Barleta, ki je med tem odložil poslanski mandat, je bil izvoljen v odbor nar. poslanec g. Albin Koman. Poslanski klub je izvolil tudi častno razsodišče, v katerem je med drugimi tudi narodni poslanec g. dr. Bogumil Vošnjak.

Narodna skupščina

Beograd, 20. oktobra. p. Današnja prva seja Narodne skupščine v novem zasedanju se je pričela ob 10.30. Ker je poslovna doba starega predsedništva zaključila izrednega zasedanja potekla, je predsedoval današnji seji kot starostni predsednik narodni poslanec g. Mita Isaković. Po svojem pozdravnem nagovoru je na kratko obrazložil določbe ustave in poslovnika ter nato po običajnih formalnostih takoj prešel k volitvi predsedništva. Glasovanje je bilo poimenovano in tajno. Glasovalo se je posebej za predsednika, za podpredsednika in za tajnika. Glasovanje in štetje glasov je trajalo vse do 12. ure. Starostni predsednik je nato med burnim odobravanjem zbornice ugotovil, da je bilo v celoti izvoljeno dosedanje predsedništvo Narodne skupščine s predsednikom gosp. dr. Kostom Kumanudijem na čelu.

Za predsednika je glasovalo skupno 264 glasov. Od tega so dobili: dr. Kost Kumanudi 216 glasov. 34 glasov je bilo praznih, 11 glasov je dobil dr. Nikola Nikić, 10 glasov pa dr. Ivan Paleček, dr. Svetislav Popović in dr. Dragoljub Jeremović. Ko je starostni predsednik proglasil dr. Kumanudija za izvoljenega, mu je priredila zbornica dolgotrajne ovacije.

Za podpredsednike je bilo skupno oddanih 261 glasov. Od tega so dobili: Karlo Kovačević 174, dr. Avda Hasanbegović 174, dr. Kost Popović 165, Vasilije Trbić 48, dr. Filip Lazarević 46, Mihaljo Jelić 8, Sava Trpković 5 in Alojzij Pavlić 1 glas. Praznih glasov je bilo 31. Za podpredsednike so torej izvoljeni: Karlo Kovačević, dr. Avda Hasanbegović in dr. Kost Popović.

Za tajnike je bilo oddanih skupno 264 glasov. Od tega so dobili: dr. Dragoljub Jeremović 166, Dragomir Stanojević 180, Ante Kovač 171, Milan Mravlje 171, Gavro Milošević 169; ti štirje so torej izvoljeni.

Starostni predsednik je nato izročil predsedstvo novo izvoljenemu predsedniku dr. Kostu Kumanudiju, ki se je v imenu celokupnega predsedništva zahvalil za izkazano zaupanje, naglašajoč, da tolnači to kot izraz zadovoljstva z dosedanjim delom predsedništva Narodne skupščine. Izjavil je, da bo vršil to visoko dolžnost tako, kakor predpisuje zakon in mu narekuje vest. Zaključil je govor s pozdravom.

čujoč sejo je objavil, da bo prihodnja seja sklicana pisмено, čim bo prejelo predsedništvo od ministrskega predsednika obvestilo o svečani otvoritvi rednega zasedanja.

Senat

Seja senata se je vršila popoldne. Navzoči so bili vsi senatorji razen nekaterih obolelih. Starostno predsedstvo je na današnji seji vodil senator g. Ivan Hribar, ki je v krajšem govoru potrdil dosedanje delo senata, se zahvalil dosedanjemu predsedništvu za vzorno poslovanje in nato predlagal, da se takoj izvoli novo predsedništvo. Tudi Senat je v celoti ponovno izvolil dosedanje predsedništvo, v katerem so dr. Ante Pavelić predsednik, dr. Fran Novak prvi podpredsednik, Ante Parmaković drugi podpredsednik, tajniki pa dr. Ivan Gmajner, Vekoslav Glušac in Milan Popović.

Predsednik Pavelić o protidržavem rovarjenju iz inozemstva

Po razglasitvi rezultata glasovanja je prevzel predsedstvo dr. Ante Pavelić, ki se je zahvalil za izkazano zaupanje naglašajoč, da bo vestno vršiti svoje predsedniške dolžnosti. V svojem govoru, ki ga je vsa zbornica poslušala z največjo pazljivostjo ter ga često prekinjala z viharim pritjevanjem, je dr. Pavelić med drugim dejal:

»Senat je nova institucija v našem političnem življenju vendar pa je v nepristranski javnosti zaradi svoje objektivnosti in pogledih na vsa vprašanja narodnega in državnega življenja vzbudil splošno pozornost, da se lahko brez pretiravanja reče, da se je častno uveljavil v parlamentarnem življenju našega naroda. Novo zasedanje, ki prihaja z današnjo sejo, je še prav posebno važnost, ker se morajo v tem zasedanju po štirinastletnih izkušnjah rešiti velika vprašanja kakor zakon o razdolžitvi kmetov, zakon o občinah, zakon o banovinskih samoupravah itd.

Z ozirom na tojave pri nas in okrog nas, ki so se odigrale v poslednjem času. Smatram za svojo dolžnost, da kot rojen Hrvat spregovorim tudi o tem. Svetovna vojna je dovedla do zmage našega samoodlobočnega naroda, ki je pripomoglo tudi nam, da smo se po hudih borbah in velikih žrtvah na osnovi tega našega zedinili v obsegu etnografskih meja našega naroda ne zahtevajoč tujege in branec svoje. Kljub mirovnim pogodbam smo morali težkega srca nositi v svojih dušah rano, da je del našega naroda ostal še nadalje pod tujo vladno.

Reforma podpiranja brezposelnih v Angliji

Parlamentarni odmev izgrediv na londonskih ulicah — Podpora brezposelnim bo urejena za vso državo enotno

London, 20. oktobra. AA. V angleškem parlamentu se je vršila najprej debata o otavskih dogovorih, v kateri je več laburističnih in liberalnih poslancev poudarilo, da bodo ti dogovori povzročili samo dragotino. Na to je bila debata o Ottavi odložena in na dnevni red so prišli izgredivi, ki so jih brezposelnim povzročili po londonskih ulicah.

Voditelj opozicije Lansbury je izjavil, da postajajo izgredivi te vrste vedno bolj pogosti, čemur je vzrok vlada, ki ni kos problemu brezposelnosti. Nadalje je menil, da policija ne bi smela ovirati mirnih manifestacij, ter je protestiral zoper rabo gumijevk, ki so se jih stražniki v obliki meč posluževali. Prosil je vlado naj dovolji brezposelnim zovote koncesije, ker se je bati, da bodo drugje te manifestacije zavzele mnogo nevarnejši značaj.

Lansbury je odgovoril notranji ministru Gilmour, ki je izjavil, da so začne izgredive povzročili v prvi vrsti komunisti, ki imajo v deželi nad 300 sredstev. Komunistična stranka stoji in dela brez dvoma pod vplivom Moskve. Nadalje je minister omenil pisanje komunističnega lista »Daily Worker«, ki poziva brezposelne k demonstracijam po ulicah. Glavni teza lista razkrivajo čimdalje večji politični pomen teh demonstracij. Gilmour je končal svoj govor z izjavo, da je policija vse storila za preprečitev izgrediv.

Za notranjim ministrom je povzel besedo predsednik vlade Macdonald, ki je med drugim sporočil, da bo vlada predložila parlamentu zakonski načrt o preureditvi podpiranja brezposelnih. Zdi se, da se bodo razdeljevali v Angliji neenotno in v vsakem kraju drugače, kar je povzročilo nekod veliko nevoljo med prizadetimi brezposelnimi delavci, pa tudi med ostalimi prebivalstvom. Velika brezposelnih prešala sedaj pobore celo brez vsakega navedila ali izkaza o svojih sredstvih in premoženjskem stanju. Nad milijon brezposelnih pa je že izkoristilo svoje brezposelnostne pravice in prejema le pogoje prehodne podpore. Te in podobne nedostatke bo odstranil novi zakonski načrt vlade.

Pilsudski

za poljsko monarhijo?

Pariz, 20. oktobra. AA. Današnja »Volonte« prebuja članek svojega dopisnika iz Bukarešte, ki pravi, da je iz zanesljivega vira dobil pojasnilo o vzrokih bivanja princa Siksta Burbonskega v Bukarešti, kjer se nahaja v družbi grofa Beranesa. Dopisnik trdi, da namerava maršal Pilsudski, hoteč zagotoviti Poljski stabilnost, pretvoriti poljsko republiko v monarhijo. Pilsudski je v ta namen gledal v prijateljskih državah, da bi dobil primerne nosilce kraljevine, in je najprej mislil na rumunskega princa Nikolaja, pozneje pa se je spomnil na princa Siksta Burbonskega, ki je po Pilsudskega sodbi v Franciji dobro zapisan. Dopisnik meni, da je princ Burbonski po vsej priliki hotel povprašati vodilne rumunske kroge za svet, in se je zato napotil v Bukarešto. (Senzacija pariškega lista je seveda sprejeti z vso rezervno, saj je zelo malo verjetna. Op. ur.)

Uredba o skušnjah za tesarske, zidarske in kleparske mojstre

Beograd, 20. oktobra. AA. Na podlagi čl. 9. odst. 3. obrtnega zakona je minister za trgovino in industrijo predpisal uredbo o skušnjah za zidarske, tesarske in kleparske mojstre.

Belgijska vladna kriza

Bruselj, 20. okt. AA. Belgijski kralj je dopoldne sprejel Jasparja, ki je ob odhodu iz kraljeve palače samo izjavil, da bo po njegovem mnenju kralja kmalu rešena. Za Jasparjem je kralj sprejel Broquevillea. V poučenih krogih mislijo, da bo kriza še nocoj rešena.

Sestanek mednarodne trgovske zbornice

Budimpešta, 20. okt. š. Kot nadaljevanje posvetovanj v Inomostu se je pričelo danes v Budimpešti zasedanje kongresa mednarodne trgovske zbornice. Danes se je sestala finančni odbor pod vodstvom guvernerja nemške državne banke dr. Kurta Weicherta, ki je obrazložil namen kongresa in predvsem poudaril njegovo nalogo, da izpopolni rezultate konference v Štrefi. Finančni odbor se je danes posvetoval o predlogih za ukinitve deviznih omejitev. Seja je bila taja.

Na budimpeštanskem zasedanju mednarodne trgovske zbornice sodelujejo zastopniki petih podunavskih držav Jugoslavije, Rumunije, Češkoslovaške, Madžarske in Avstrije, ter delegati štirih velicil Francije, Anglije, Nemčije in Italije. Na kongresu v Budimpešti se je zbralo mnogo evropskih gospodarskih strokovnjakov, med njimi tudi predsednik Lloyds bank v Londonu, Shuster. Prva seja plenarna konference bo v soboto popoldne.

„Francija je dovolj močna“

Odlične Herriotove besede na naslov Nemčije — Službena napoved novega francoskega razorožitvenega načrta — Francija in Italija

Pariz, 20. oktobra. d. Ministrski predsednik Herriot je podal snodi ne seji zunanjepolitičnega odbora poslanske zbornice obširno povodilo o francoski zunanji politiki. Govorec o nemških zahtevah po pravici neomejenega oboroževanja je Herriot podrobno poročal o dosedanjih korakih francoske vlade, ki je brez vsake zahrbtnosti misli lojalno sodelovati na razorožitveni konferenci. Sedaj sestavlja vlada nov razorožitveni predlog, s katerim hoče pokazati vsemu svetu, kako iskrena je njena volja za razorožitev. Herriot je pri tem poudaril, da bo šla Francija v tem vprašanju do skrajnosti, upoštevajoč pri tem določbe čl. 8. pakta Društva narodov, ki določa za vse članice Društva narodov primerno zaščito in varnost. Vodilna smer politike francoske vlade je bila in ostane ideja Društva narodov.

Na vprašanje nekega poslanca, kako starše bo zavzela francoska vlada, če bo Nemčija ne glede na mirovne pogodbe in mednarodne dogovore izvedla svojo oborožitev, je Herriot izjavil: Francija ima v tem primeru dovolj pravnih, pa tudi drugih sredstev, da prisili Nemčijo k spoštovanju pogodb, naglasiti pa moram, da se bo morala vlada poslužiti izključno pravnih sredstev. Na pripombo, da je Nemčija s uveljavitvijo obvezne enotne vojske v vojaškem duhu kršila čl. 177 versailleske mirovne pogodbe, je Herriot izjavil, da nametava sprožitvi to zadevo na prihodnjem sestanku razorožitvene konference.

Kakor zatrjujejo, je Herriot tudi izjavil, da so se po nemški odklonitvi sodelovanja na konferenci večini v Ženevi pričeli razgovori o določitvi drugega kraja za razgo-

vore. Po Angliji predlagana konferenca bo skušala razčistiti politična vprašanja ter ugotoviti pogoje za nadaljnje delo razorožitvene konference. Po mnenju Herriota obstoja za uspeh konference štirih sil samo v tem primeru, če bo izključena nemška oborožitev. Glede nemških zahtev je bil dosežen med Anglijo in Francijo narečen sporazum.

Ministrski predsednik Herriot je odgovarjal tudi na nekatera vprašanja, ki se tičejo konference v Štrefi in kritičnega gospodarskega položaja v Podunavju. Oporzarjal je, da bodo sklepi te konference gotovo potrjeni na svetovni gospodarski konferenci.

Govorec o italijansko-francoskih odnosih se je Herriot izjavil zelo optimistično in izrazil upanje, da se bodo ti odnosi v doglednem času še bolj izboljšali. V svojem eksponatu je Herriot omenil tudi pogajanja s sovjetskimi Rusiji za zaključitev pogodbe o nenapadanju. Ta pogajanja so bila zaradi domišljive rumunske vlade trenutno prekinjena. Prehajajoč na odnose z Ameriko je Herriot posebno naglasil, da Francija ne misli na to, da bi ustavila plačila svojih dolgov v Ameriki. Obrok v višini 1,8 milijard frankov, ki zapade meseca decembra, bo v redni plačan. Če pa bo kdaj treba, bo skušala vlada v prijateljskih pogajanjih doseči sporazum.

P.d. predsedstvo predsedstva republike se je dopoldne sestel ministrski svet, ki mu je ministrski predsednik Herriot poročal o stanju zunanje politične pogajanj. Ministrski svet je razpravljal tudi o proračunu za l. 1933.

Viljemovi pristaši nastopajo že brez krinke

Hohenzollernska monarhija se mora obnoviti že takoj z revizijo ustave

Berlin, 20. oktobra. d. Nemško-nacionalni poslanec dr. Ewerling, ki je imel znatno vlogo kot zastopnik nemških knezov pri razstavitvi njihovega premoženja, je imel pred članice »Zveze neuklonljivosti«, ki je boljna organizacija monarhističnega pokreta v Nemčiji, značilen govor o zopetni uvedbi monarhije. Med drugim je poudaril, da ni treba danes nobenega posebnega poudarka, če se hoče kdo priznati za pristaša obnove monarhije v Nemčiji. Monarhistična ideja pa ne sme postati strankarska zahteva in stvar konjunktive. Prav tako ne sme biti nekakšen megljen cilj v daljini prihodnosti, temveč se mora s pripravo na revizijo ustave uresničiti po zgodovinski logiki kot končno dejstvo. Monarhistična misel

v Nemčiji se ne sme prežgati izigrati in tudi ne zlorabiti za politične eksperimente. Vzpostavitev prestola sredi se ne obnove, niti ne eše ne razčiščenosti državnega življenja bi ustvarila le nedostojen položaj za vladarja. Končno je dejal Ewerling dobesedno: »Ne dvomim več nad izvedbo monarhistične misli. Do tega bo gotovo prišlo, ker se mora razviti iz parlamentarne zmožnosti avtoritativno državno vodstvo. Mi pa ne poznamo nobenega dinastičnega vprašanja. Misel, da bi mogla biti dinastija v Prusiji, ki bi istočasno zopet prevzela cesarsko dostojanstvo v državi, druga kakor hohenzollernska, ki bi bila felonija. Ne poznamo tudi nobenega pretečnega vprašanja in stojimo na stališču legitimizma.«

Nasprotstva med Vatikanom in Poljsko

»Neue Zürcher Zeitung« objavlja v eni svojih zadnjih števil zanimiv dopis o nasprotjih, ki so se pojavila med poljsko in vatikansko politiko. Nasprotstva so že starejšega datuma, vendar pa javnost, za nje ni dosti vedela, ker se v časopisju niso obravnavale. Pozornost so vzbudila šele v zadnjem času, ko je sprožil zanimanje najkrajše javnosti dogodek, ki danes ni več tako zelo običajen, da bi ostal neopažen.

Poljski publicist Henryk Lubienski je izdal obširnejše delo o unijskem problemu v vzhodnih pokrajinah Poljske in je v tem delu podvrnil ostri kritiki delovanje katoliške cerkve, dolžni jo zavestne rusifikacije v škodo poljskih narodnih težnj. Varšavski nadškof Kakowski je dal delo Lubienskemu na indeks in s tem izrazil veliko nejevoljo poljskega tiska vseh pravcev, ki ni stediš iz ostri kritiki nad škofovim postopkom. Niti med narodnimi demokrati, zastopniki najbolj pravovernega klerikalnega varšavski vladika ni našel zagovornikov in zaščitnikov. Iz vseh kritik in nejevoljnih opazk pa izhaja, da mnogi Kakowski pri tem ni delal iz lastne pobude, marveč je na migljaj iz Rima izrekel obsodbo nad delom Lubienskemu in se uvrstil v spisek knjig, ki jih verne katoliki ne sme šteti in širiti. S poljskim tiskom so bili to pot edini tudi Belorusi in Ukrajinci iz enakih razlogov. Časi izhajajoči z drugega vidika. Lubienski je rimski cerkev obdolžil rusifikatorskih težnj, češ da gre Vatikan za tem. In bi s pomočjo unijske cerkve okrepil vlikskoriski življenj v vzhodnih poljskih pokrajinah, ki so mu močno nasprotne tudi mlade separatistične težnje Belorusov in Ukrajincev.

S tem se je znova poživil spor med katoliško in pravoslavno cerkvijo, ki traja na tem ozemlju že dobrih tristo let z menjajočo se srčno. Ob koncu 16. stoletja, ko so moskovsko carstvo razjedale silovite notranje homotije, je v teh krajih prevladal poljski vpliv in pravoslavni škofje teh pokrajin so sklenili z Rimom sporazum. Podvrhli so se l. 1595. primatu rimske cerkve in si izgovorili razne koncesije v pogledu bogoslužja in položaja svoje duhovščine. Tedanji papež Klement VIII. je sprejel na temelju te unije v okrilje rimske cerkve vse pravoslavne prebivalstvo tedanje Poljske. Unija se je močno razmahnila po Beli Rusiji in po Galiciji preko Karpatov v ogrsko nižino, le Kozaki so jo odklonili in ji niso dali pristopa v Ukrajino. Ob proučanju Poljske je zonet prevladal ruski vpliv in več ko 80 odst. unijskov je prostovoljno prešlo v pravoslavlje. le Galicija, Bukovina, Podkarpatska Rusija in Erdeljska, ki so prišle pod Avstrijo so morale vztrajati v uniji. Danes je unijskov še kakih 6 milijonov, ki pa so po narodnosti pretežno Ukrajinci in Rumuni in le po manjšem delu Belorusi.

To stanje je trajalo brez izpremenj do konca svetovne vojne, ko je s prerjono Poljsko prišel na površje zopet vpliv katoličanstva Poljski so napovedali oster boj pravoslavstvu in so se v ta namen poslužili unije. Mnogo pravoslavnih cerkva in samostanov so izročili unijskom ne glede na to, da oarod ni hotel slediti novi duhovščini. V to borbo je posegel Vatikan in ker mu izredno ugodni konkordati s Poljsko daje skoro proste roke, se mu ni bilo treba ozirati na politične smerne politike države. V Rimu je bila pod vodstvom francoskega škofa d'Herbignyja ustanovljena posebna komisija »Pro Russia«, katere smoter je bil

pridobiti ruske kristjane za rimsko cerkev. Vatikan se je v svoje namene poslužil narodnostnega načela in začel ustvarjati velikorusko katoliško cerkev. Ustanovil je v Albertinu poseben velikoruski jezuitski samostan, ki naj bi bil matica za duhovniške ruske narodnosti. D'Herbigny je z dovoljenjem Vatikana prilagodio novo katoliško bogoslužje v vsem pravoslavni cerkvi, ohradil vzhodni obred in slovanski bogoslužni jezik, tako da preprosti laiki ni mogel ločiti nove cerkve od stare pravoslavne. Novi obred je vrhu tega dobil naziv »vzhodno bizantinski« in je kaj privlačno deloval na narod, ki v splošnem odklanja v bogoslužju belorusko in ukrajinsko, ki so jo po propadu carske Rusije uvedli v pravoslavno bogoslužje Ukrajinci in Belorusi.

Obnovljena unija ima v vsem čisto ruski t. j. velikoruski značaj. Propovedi se vrše izključno v ruščini, molitveniki in pesmarice so tiskane v tem jeziku. Rim je tedaj obnovil svojo politiko iz 16. in 17. veka in jasno je, da je njegov cilj zavojevanje Rusije; vzhodne pokrajine Poljske naj služijo serno za bazo nadaljnjemu prodiranju, kadar bi se razmere v Rusiji toliko izpremenile, da bi se dala začeti kakak akcija v večjem obsegu.

Poljska državna oblastva povsem prirodno niso mogla s prijaznim odnosom gledati tega ojačenja ruskega življa ravno v onih krajih, kjer je Poljski veliko na tem, da popolnoma asimilira prebivalstvo večinski narodnosti. Prirožbe nad »rusifikacijo« so se množile osobito iz vrst obmejnih Poljakov, ki so videli, da d'Herbigny in njegov vneti sodelavec knez Volkonski sproti rušiti vse delo vlade. Saj sta ukrajinska in beloruska pravoslavna cerkev le po nenretnem prizadevanju poljske vlade izgubili svoj velikoruski značaj in postali separatistični cerkvi. Nova »vzhodno-bizantinska« unija je tedaj narejena na odpor poljske države, obeh pravoslavnih cerkva in stare unijske cerkve, ima pa v Vatikanu močnega zagovornika, ki odobrava načrt francoskega škofa in si od njega obeta velikih koristi. Kakor že rečeno, se Rim pri tem opira na konkordat, ki daje Vatikanu take prednosti, kakor v nobeni drugi državi. Vendar pa bosta morala d'Herbigny in Volkonski v bodoče najbrž nekoliko brzdati svojo »rusifikatorsko« delovanje, kajti v zadnjem času je Vatikan odstavil kardinala van Rossoma od načelstva v kongregaciji za misije in poveril to mesto poljskemu kardinalu Hlondu, ki gotovo ni naklonjen tendencam rimske komisije »Pro Russia«.

Izvoz živine v Avstrijo

Beograd, 20. oktobra AA. Zavod za pospeševanje zunanje trgovine poroča: Od bor za izvoz živine sprejema od 23. do 29. t. m. prijave za Dunaj—St. Marx, in sicer za debele svinje 9.400 glav, mesnatih svinj 490, volov 774, mesa mesnatih svinj 46.500 kg, mesa suhih svinj 22.000 kg, zaidanih telet 500 kg, drobovja 1.000 kg. Za Dunaj—St. Marx je določenih debelih svinj 3.200 glav, mesnatih 405, volov 105, mesa mesnatih svinj 34.300 kg, mesa suhih svinj 15.000 kg, zaidanih telet 500 glav, drobovja 1.000 kg. Cena provrstnih svinj 1.67 do 1.73 šilinga, kmečkih svinj 1.50 do 1.70 šilinga, svin iz St. bitye 1.53 do 1.65 šilinga. Izvozniki in zadruge ter vsi interesi se opozarjajo, da pazijo na kakovost rogate živine in da ne pošiljajo na dunajsko tržišče živine, ki tehta manj ko 600 kg.

Položaj avstrijskih socialistov

Dunaj, 18. oktobra.

Jesenska politična sezona v Avstriji se je začela s krvavim pobojem prošle nedelje, ki je zahteval tri sloveške žrtve. Ves dunajski delavski okraj Simmering je bil zaverovan s policijo, da bi ne bilo došlo do spopadov med socialističnim delavstvom in hitlerjevskimi izživci. Nedeljski dogodki na Dunaju so dokaz, da Avstrija tudi pod republikanskim ustrojem ni izgubila svoje temeljne lastnosti, ki je v davnih cesarskih časih povzročala toliko gorja in obupa narodom podunavske monarhije. Kakor prej, tako tudi danes Avstrija le mukoma šepa za ostalim svetom in gibanja, ki so se drugod že preživela, izživela in iztrošila, nahajajo na avstrijskih tleh še vedno dovolj prostora za razmah. Hitlerjevstvo, ki se v sosedni Nemčiji že ruši v lastni brezdnežnosti in ki bo morda že v bližnjih dnevih pokazalo, da pelje njegova pot v popoln poraz in pogubo, se je ravno zadnje čase razbobotilo v nekaterih avstrijskih zveznih državah. Zaneslo je preko meja Nemčije kot politično metoda krvave poulične boje.

Takisto pozno je posegla v boj socialna demokracija, ki se je začela braniti pred navalom hitlerjevstva šele sedaj, namesto da je začela ostro borbo proti vsem reakcionarnim težnjam že pred desetimi leti. Šele pred nekoliko tedni je socialna demokracija začela organizirati pod svojim praporom mladino v enake formacije, kakor jih imajo hajmverci že nekoliko let. avstrijski hitlerjevci pa tudi že dobro leto. Pozno je avstrijska socialna demokracija opustila svoje romantične sanje o Anschlusu, potem ko je deset let kolebala med raznimi važnimi odločitvami. Zato ni nikakšno čudo, da se je dala izriniti iz vlade že pred dvajsetimi leti in si posledni več mogoča priboriti izgubljenih pozicij.

Stranka, ki ima za seboj 40 odst. vseh volitev, ima tudi dolžnost tako z ozirom na svoj program, še bolj pa iz ozirov do svojih pristašev, da soddloča v vladi in ima odločilen vpliv na državne posle. Tako močna stranka lahko v začasni opoziciji morda kaj pridobi, ne sme pa vztrajati v opoziciji, da se očuva morebitnih neugodnosti, izvirajočih iz vladnega dela. Češki socialisti so morali zaradi svoje koalicije z meščanskimi strankami preseliti vsa ta leta mnogo grenkih občutkov od svojih sodrugov iz Avstrije in Nemčije. Razvoj dogodkov pa jim je dal prav in danes so krepkejši nego kdakoli prej. medtem ko so avstrijski in nemški marksisti potisnjeni v obupno defenzivo, katere izhod skoroda ni dvomljiv. Reakcija napreduje ves čas, odkar so se socialisti dali potisniti v opozicijo.

Nedeljske tri žrtve v Simmeringu niso ravno dober uvod v jesensko zasedanje avstrijskega državnega zbora, ki se je sel 18. t. m. Z meaja meseca, ko so hitlerjevci pri volitvah v deželne zbore pokazali, da postajajo politična sila, je ta parlament sklenil svoj razpust. In zopet so bili socialisti oni, ki so zahtevali razpust, češ da ne gre, da bi hitlerjevci, ki so si v dolnjeavstrijskem in koroskem deželnem zboru priborili tako močne postojanke, ne bili zastopniki tudi v parlamentu. Poleg čisto pravih parlamentarnih razlogov so socialisti gojili tudi trdno nado, da bodo hitlerjevci pri volitvah poraženi, vendar pa bodo kljub temu oslabilili druge stranke. To taktično potezo so kršanski socialisti in druge meščanske skupine prekrizale s tem, da so sicer glasovali za razpust državnega zbora, vendar so odložile izvršitev sklepa na jesen, ko bi se morale tudi razpisati nove volitve. Zlasti kršanskim socialistem je bila ta rešitev po godu, ker so se bali, da bi pri prvih volitvah močno izgubili nič manj pa stvar ču bila po godu njihovim zavernim v vladi.

Danes meščanske stranke seveda nočejo niti slišati o razpustu in skušajo nove volitve odložiti na prihodnjo jesen ali pa najraje na pomlad l. 1934. Kancelar Dollfuss se je izkazal kot večkrat, ki mu je uroda naklonjena tudi v tem, da sta dva večja od njega, Seipel in Schober, za večno odšla s politične pozornice. Opira se na zborniško večino treh glasov in dobro izkorišča svoj položaj. Njegova največja opora je Heimwehr, ki ima sicer samo osem glasov, ki pa se silno boji novih volitev, vedoč, da bi pri njih popolnoma izgubil. Ta mala skupščina se krčevito drži Dollfussa in bo gotovo glasovala proti razpisu volitev. Na drugi strani pa je tudi kancelar močno odvisen od osmerice, ki svojo ugodno pozicijo tudi pošteno izrablja. Poleg dveh članov vlade ki jih imajo v Dollfussovem kabinetu, so hajmverci kancelarja prišlihli da je poveril portfelj javne varnosti bivšemu majorju Fevu, monarhistu, ki je še nedavno v italijanskih listih objavil svoje mnenje, da je treba republikanski parlament popolnoma zatreči. Socialni demokrati se morajo pomiriti tudi s tem imenovanjem in morda bodo uvideli, kako posledice rodi umik brez boje, ki je državno upravo izročil popolnoma v roke neprijateljem demokracije. Vlada Dollfussova pa obeta celo, da se odslej ne bo menila za parlament, marveč bo skušala po nemškem vzorcu vladati z asinikami naredbami. V Dolfussu tedaj raste nekak Papev v manjši izdaji in od bodočnosti se ravno socialisti ne morejo nadejati nič dobrega.

Tretjina Nemcev živi na račun skupnosti

Berlin, 20. oktobra AA. Adolf Billow, ki je objavil že celo vrsto študij te vrste, proučuje v listu »Deutsche Bergwerks-Zeitung« statlstiko, iz katere se vidi, da živi okrog 23.500.000 Nemcev na račun kolektivnosti, to je od socialnega, zlasti brezposelnostnega zavarovanja, od pokojnin, invalidnin itd.

Novi madžarski vojni minister

Budimpešta, 20. oktobra s. V političnih krogih so razširjene govorice, da bo prišlo v vodstvo vojnega ministrstva, ki ga je dosedaj opravljal ministrski predsednik Gombóczy, do izpremembe. Za vojnega ministra bo imenovan Nikolaj Kozma, vodja mađarskega dopisnega urada, ki je bil v času sestave nove vlade bolan, pa je sedaj okrevel.

Novi sovjetski poslanik v Rimu

Rim, 20. oktobra AA. Semkaj je prišel novo imenovani sovjetski poslanik Potjemkin.

Slovenski zdravnik v balkanski vojni

Iz razgovora z vseuč. prof. dr. Edom Štajmerjem

Ljubljana, 20. oktobra.

V oktobrskem soncu je blestela njegova »Vila Marija« tam za Škofjovimi zavodi v St. Vidu. Prijazno, prikopno te vabijo zelene oboknice, skrbno negovane gredice v obširnem vrtu okoli vile. Tu na deželi, s prekrasnim razgledom na Kamniške in Julijske planine in na Ljubljano prebiva vseučiliški profesor dr. Edo Štajmer.

V sprejemnici, vsej prepojeni s svetlobo in sončno tuploto, med številnimi spomini, ki pričajo, kako so reševali nešteti življenji čestili in spoštovali mnogi odlični domači in tuji ljudje iz medicinskega, znanstvenega in kulturnega področja, ni je dr. Štajmer pripovedoval o svojem bivanju med brati Srbi med prvo in drugo balkansko vojno. S stene nasproti je na naju blagopokojni kralj Peter I. Veliki Osvoboditelj. Tako žive slike kralja Petra ne vidiš kmalu. Pričelja jo je med balkansko vojno neka francoska ilustracija.

— Tak se mi zdi, kakor da bi stal živ pred menoj, je rekel dr. Štajmer. Tak je bil, ko sem govoril z njim v Beogradu in sem mu med pogovorom potožil, kakšne sitnosti imam s potnim listom. Kralj Peter mi je pa smejel odgovoril: »O, dobro poznam te zadeve glede avstrijskih potnih listov, sam sem jih izkusil na lastni koži!«

— Zanimalo vas bo, je pripovedoval prof. dr. Štajmer, da so se naši stiki z brati Srbi pričeli že v študentskih letih na univerzi. Pozneje, ko sem bil asistent na graški kliniki pri profesorju Billrothu, sem dobil nalogo, naj dobim stike s srbskim zdravnikom dr. Djordjevičem, ki je prebival v srbsko neko Billrothovo knjižgo o kirurgiji. Tako sem se seznanil z njim in se z dr. Subotičem in dr. Batutom Jovanovićem. Tudi zaradi nomenklature v naši stroki sem vzdrževal z njimi zveze. Ti zgolj znanstveni stiki pa so kmalu postali priateljski, bratjski, in to največ po zaslugi Čehov, ki so bili politično zreli in so predvideli vse dogodke o nujnosti zedinjenja južnih Slovanov.

Naši stiki z brati Srbi so se pa še posebej utrdili l. 1904. na srbskem kongresu zdravnikov in prirodoslovcov v Beogradu. Tedaj mi je bila naložena častna dolžnost, da sem spregovoril v gledališču bratom Srhom, zlasti pa na čast kralju Petru, katerega sem ob tej priliki pozdravil kot našo zvezdo vodnico v boljso bodočnost, v našo narodno osvoboditev. Takrat smo vsi Slovenci, kar nas je bilo navzočih, živo občutili, da se vsoboda naglo bliža. ... Po tem pozdravu so me sicer takoj opozorili, da me stalno zalezuje avstrijski detektiv, toda vere v brate Srbe nam seveda to ni moglo izpodbijati.

Ob nastanku prve balkanske vojne smo se tako odločili, da moramo bratom pomagati po svojih močeh. Bilo je v oktobru 1912. Pričela se je ravno velika bitka pri Kumanovu in zato so nas poslali v Niš, kjer so nam uredili lepo vojaško bolnišnico in modernno opremljeno operacijsko dvorano. Bil sem presenečen. Nisem se nadejal, da bom imel za delo na razpolago tako vzorno urejene prostore in priprave.

Se večje na je bilo moje presenečenje, ko so pripeljali prve ranjence. Na uniformah se je videlo, da so bili do vratu v blatu. Ko so jih pa slekli, je bilo perilo belo. Sami so bili okopani in čisti. Med številnimi ranjenci za časa mojega bivanja v Nišu, smo dobili samo dva, ki sta imela uši, in še ta dva sta bila cigana in sta Jaukala, samo zaradi tega, ker sta prišla v bolnišnico z uradi. Pruski zdravniki, ki so bili tudi v bolnišnicah, poslani od Rdečega križa, so dobili na mah drugo sliko o Balkanu. Če se spomnim na usive oficirje, heroge in druge veličine med svetovno vojno, ki so tako radi govorili o sušnem Balkanu« hote razumeti, da se še danes ne morem nadejati čistosti vojakov, s katerimi sem imel opravka v balkanski vojni.

Seve, da sem se zanimal, kako je moglo, da pridejo umiti in s svežim perilom s fronte. Pojasnili so mi, kako vsaka vas sama skrbi za svoje sinove, ki so na fronti. Starke, stari in otroci so redno obiskovali svoje v taborniških in jim pripeljali svežega perila, mila itd. Okopali so jim noge sami. Umazano perilo so pa odpeljali domov in ga oprali.

Ko so v avstrijskih časopisih bobnali iznilišeno čefo z avstrijskim konzulom Prohasko, češ, da so ga barbari Srbi kastirali in trpinčili, sem opozoril avstrijskega konzula v Nišu, naj uredno demantira te vesti o grozodejstvih, ki se niso zgodila, kajti ravno tedaj je dr. Oražem slučajno srečal konzula Prohasko nekje v zvezni-

škem vozu čilega in zdravega. Avstrijski konzul mi je pa resigniran odgovoril, da sploh ne poroča ničesar več na Dunaj, ker so ga zavrnil, naj jih več ne nadleguje z budalostmi.

— Kaj ste jim pa poročali? — Kako se Srbi pripravljajo za vojno. Mlekarica in sluga sta me natančno obvestila o vseh pripravah. Kako prebivalstvo zbira doma v kadeh živež in drugo. Vidite, za Dunaj so bila resnična poročila vedno budalosti...

Z zdravniškega stališča, je nadaljeval prof. dr. Štajmer, je bila balkanska vojna čisto drugačnja kakor na primer pozneje svetovna. Ranjenci so bili večinoma ranjeni od pušk in manj od artiljerije. Huje so pa razsajale v balkanski vojni epidemične bolezni, zlasti legar.

Drugo, kar me je presenetilo, je bilo ravnanje srbske vojske z ujetniki. Zastopniki švicarskega Rdečega križa so izjavili, da so čudijo, kako Srbi ravnaajo z ujetniki. Negovali so jih kakor svoje. Zdravniki smo dobili poseben ukaz, da ne sme biti v tem pogledu razlike med Srbi in Turki. Srbske matere, ki so same imele sinove na fronti, so opravlale najhujše streežniške posle ob posteljah ujetnikov. Rekle so mi, da im to lajša srce, ker upajo, da bo sovražnik enako ravnal s sinovi, če bodo ranjeni in ujeti.

Neki ranjeni Turk mi je pripovedoval, da ima ženo in otroka v Prištru. Tisto jutro smo na dobili obvestilo, da so Srbi zasedli Prištru. Čim sem Turku sporočil to novico, je rekel: Hvala Mohamedu, zdaj vsaj vem, da sta žena in otrok na varnem!

Če lahko govorimo o idealni vojski, potem je srbska vojska res bila idealna. Na svoje oči smo se prepričali, s kakšnim navdušenjem so šli v boj, kako junaško so se borili. Razmerje med oficirji in navadnimi vojaki je nas, ki smo prišli iz Avstrije, tudi presenetilo. Bili so vsi bratje.

Nekdo sedim poleg starega srbskega generala. Neka stara, ruma žena bi bila rada prosila generala za dovoljenje, da sme obiskati sina. Sluga žene ni pustil h generalu. General je opazil, da bi žena rada govorila z njim, pa jo je sam poklical, ji ponudil črno kavo in ji med tem spisal dovoljenje za obisk.

V vsem času svojega bivanja v Nišu sem izvedel samo za en primer, da je neki vojak ukradel hleb kruha. In je bil strogo kaznovan. Avstrijski listi so pa seve pisali o ropanju, motvah ter grozodejstvih srbske vojske med prebivalstvom. Po svojem

Rdeči križ je poslal skoro iz vseh evropskih držav zdravnike v srbske bolnišnice. Zaradi nekaterih zdravnikov iz teh tujih misij sem bil prav ogorčen. Opazil sem, da so prišli predvsem eksperimentirali in ne pomagati. Huje ranjene so vlačili v Beograd in na njih izvrševali razne pokusne operacije. Večino teh revežev so zapacali. Pozneje so se jim rane in prelomi začeli gniliti in smo jim morali amputirati napuščno operirane okončine. Med tujimi misijami so bili seveda tudi špijoni. Neki zdravnik iz Berlina mi je v dobri volji priznal, da so med zdravniki tudi tehnični oficirji in strokovnjaki iz nemškega generalnega štaba. Ti so prišli že tedaj vohunit na Balkan. Najbrž so slutili in pripravljali svetovno vojno.

Mnogo sem bil v Nišu v družbi nekega metropolita, ki nas je tako ljubil, da se je naučil več slovenskih pesmi in jih vedno prepeval. Za časa našega bivanja v Nišu smo se trdno prepričali, da je za uedinjenje vse pripravljeno.

Če danes pomislim, s kakšnimi žrtvami so se Srbi že v balkanski vojni borili za svojo in našo svobodo, kako junaško so srbske matere prenašale največje izgube, koliko krvi so prelili nato v svetovni vojni, me ne more nihče prepričati, da bi kdaj propadlo to, kar so si izvojevali z dušo in krvjo. Mi, ki smo jih gledali kot junake ob blizu, lahko najbolj obojamo tiste, ki zdaj rovarijo proti temu, kar je zgrajeno na kosteh in krvi najboljših naših sinov. Teh žrtv mi ne bomo pozabili in pozabiti jih ne sme nihče med nami!

— To je samo nekaj spominov, ki so mi prišli zdaj a pamet, je končal prof. dr. Štajmer. Pripovedoval bi vam pa lahko še ure in ure o junastvu ranjencev in vsega srbskega naroda med balkansko vojno.

Ogledal sem si nato še zbirko krogel, katere je prof. dr. Štajmer potegnil iz ran srbskih junakov in ki so mu poleg drugega drag spomin na čase, ki jih je med prvo in drugo balkansko vojno preživel med brati Srbi.

Dober zgled

Beograd, 20. oktobra. p. Vnovčevalnica kmetijskih pridevkov za Ptujsko polje s sedežem v Račjem je dala lep zgled, kako je treba v sedanjih gospodarski krizi praktično reševati problem prodaje kmetijskih pridevkov. Ker Vnovčevalnica ni mogla prodati krompirja doma, niti ga izvoziti v inozemstvo, si je uredila v Beogradu svojo prodajalno, ki je začela včeraj poslovati. Ze prvi dan je pokazal, da je bila ta ideja zelo posrečena, ker so na svoji stojnici na Cvetnem trgu samo dopoldne prodali nad 4000 kg krompirja. Beograščani so s to akcijo tem bolj zadovoljni, ker so prišli tako ne samo do krompirja izvrstne kvelitete, marveč je pojav štajerskega krompirja ugodno vplival tudi na cene na beograjskem trgu.

Iz državne službe

Beograd, 20. oktobra p. Na predlog kmetijskega ministra sta napredovala v višjo skupino kmetijskih svetnik pri kontrolni postaji v Ljubljani Bogdan Pahor in višji kmetijski pristav dr. Milena Perušek. — S kraljevim ukazom je napredoval v višjo skupino dr. Fran Janković, zdravnik moške kaznilnice v Mariboru.

Sumljiva smrt mladega dekleta v Sarajevu

Sarajevo, 20. oktobra n. V Sarajevu je nanadoma umrla 17-letna Giba Fočo, ki bi morala po meščanskim verskih dolžbah takoj pokopati. Polcija je medtem izvedela, da je bilo dekle bržkone zastrupljeno. Pred dvema dnevoema se je Giba, ki bi se morala v kratkem poročiti, doma pritoževala, da jo boli želodec, kmalu nato pa je umrla. V Sarajevu je njena smrt izvala živahne komentarje. Sedaj čakajo z velikim zanimanjem izida zdravniške obdukcije.

Drzen rop na londonskem kolecu

London, 20. okt. 6. Na neki londonski postaji so trije elegantno oblečeni neznanici izvršili snodi drzen napad na dva poštna uradnika, ki sta prinesla pošto vrečo, v kateri je bilo denarja in vrednostnih predmetov za 1000 funtov šterlingov. Neznanci so se pripeljali na postajo z avtomobilom tik pred odhodom vlaka. Dobiteli so oba poštna nameščena in vrgli za nima na tla neki težak predmet, tako da sta se oba ozrla. V tem hipu so jim iztrgali pošto pošiljate. Se preden je občinstvo opazilo dogodek in prihitelo poštnima uradnikoma na pomoč, so neznanci že izginili.

Hmeljski trg

Zatec, 20. oktobra h. Povpraševanje po hmelju traja dalje, zlasti od strani inozemskih komisijonarjev. Vsak dan se prodaja 200—250 stotov po 660—1020 Kč. Zateva se zlasti hmelj dobrih srednjih kakovosti in hmelj prve vrste.

Vremenska napoved

Zazreliška vremenska napoved za danes: Vreme bo stalno, precej vedro in hladno. — Situacija včasna: Barometrični maksimum je znova prodrl v Južno Evropo ter povzročil, da se je vreme razvedrilo, zaradi česar pa so močno odle temperature. Le nad južnim delom Jadrana se je obdržala depresija, ki je povzročila močno bur

Naši kraji in ljudje

Kumanovo — zarja jugoslovenske svobode!

Od bele Ljubljane, od naših meja naj jekne preko vse Jugoslavije hvala balkanskim borcem! Jutri zvečer vse narodne organizacije v sprejeto — vsa ostala Ljubljana v špalir!

Zbirališče za sprevod v proslavo 20-letnice balkanskih zmag bo v soboto ob pol 18. na Kerkovem trgu. Pred Mestnim domom se zbere: strelske družine, rezervni oficirji, dobrovoljci, Narodna odbrana in akademska društva, v Mestnem domu samem pa gasilstvo. Ob poslojpu finančne direkcije: sokolska društva z godbo. V Strelški ulici s čelom na Kerkov trg: vse srednje šole s proforskimi zborom. Na Poljanski cesti: vojaštvo in vojaška godba. Na Vodnikovem trgu: vsa kulturna in prosvetna društva, železničarska udruženja, strokovna in politična društva in predstavniki oblasti. Pred Mahrovo hišo na Kerkovem trgu se zbere pevska društva.

Razvrstitev sprevoda: Povorko otvorijo Sokolstvo s konjenico in godbo, sledi pa strelske družine, rezervni oficirji, dobrovoljci, Narodna odbrana, aka-

demsko društva, srednješolska mladina, sledi ena izmed godb, zatem gasilska društva, nato Rdeči križ, organizacija ljubljanskega JUU, JČ liga, nato pa razna prosvetna, kulturna, politična in strokovna društva, za temi Pevska zveza, nato ena izmed godb, železničarska udruženja, ostala društva, nato divizijska godba in vojaštvo.

Sprevod krene: po Kopitarjevi ulici, čez Zmajski most, dalje po Resljevi cesti, mimo glavnega kolodvora, nato po Dunajski in Aleksandrovi cesti na Bleiweisovo cesto, mimo banske uprave, dalje po Rimski cesti, čez Graben, mimo Sv. Jakoba pred magistrat. V sprevodu bodo sodelovale godbe: vojaška, Sloga, Sokol I. in Gradaščica.

Pred magistratom bodo spregovorili razni govorniki, v prvi vrsti župan dr. Dinko P. c. Razhod občinstva bo nato v smeri proti Vodnikovemu trgu.

Jesen v žitnici Jugoslavije

Subotica, 16. oktobra.

Letošnja jesen ni bila tako darovita kakor navadno. Poljski pridelki so pod streho, Banat in Bačka imata sedaj povsem drugačje. Neregledna ravan, suha, ožgana zemlja, od sonca zgorela trava, ustvarjajo vtis zapuščenosti. Jesen je v primeri s pomladno in poletjem, kakor noč in dan.

Gledal sem spomladi to nepregledno banatsko ravnino: kakor daleč sega oko, sama polja, posejana s pšenico, ki jo v sončni luči nalahko giblje sapica. Človeku — nedomačinu se zdi to valovanje pšenice kakor neskončno morje in pri pogledu na to neizmerno bogastvo ga prevzame občudovanje. Pšenična polja v Sloveniji se v primeri s temi ogromnimi posevki zdijo malenkostna, naravnost siromašna. Ure in ure hoda po poljih ni človeškega bivališča, kmetovalci odhajajo na svoje njive le v času oranja, sejanja in žetve. Tedaj vzamejo s seboj hrane za teden dni ali dva, in po poljih si postavijo svoje šotore. Če se voziš iz Subotice proti Novemu Sadu ali Velikemu Bečkereku, opaziš med žitnim morjem številne šotore poljedelcev. Delo se jim obilno izplača.

Letošnja žetev pšenice je po kakovosti kakor po količini slabša od lanske. Prvih je vplival na pšenico dež, ki je v zimi dolgo trajal, potem huda vročina, zaradi katere je pšenično seme drobno in stisnjeno: slednjič se je pojavila na mnogih šimih poljih uničujoča rja, ki je tik pred žetvijo povzročila nepredvideno škodo. V nekaterih predelih je bil pridelek letošnje žetve tako slab, da je kvaliteta za seme neuporabna. Kmetovalci, ki so druga leta pšenico pripeljali v veliki množini na tržišče, bodo primorani nabaviti seme drugod. V nekaterih okrajih je pridelek zopet boljši. Vsekakor je letošnja žetev pod srednjim normalnim pridelkom.

Nasprotno je s koruzo. V začetku je zelo malo obetala. V južnem Banatu je bila zaradi dežja kasno posejana. Neugodno je vplivala na razvoj rasti prebuda vročina. Na splošno začudenje in zadovoljstvo pa se je proti koncu tako popravila, da je v vseh delih Banata in Vojvodine zelo bogato obrodila. Na nekaterih predelih je pridelek naravnost odlični, čezmerni.

Trgatev grozdja je povsod že končana. V okolici Subotice je bila pretekli teden v polnem teku. Zaradi močne toče je pridelek slabši kakor navadno. Mesto Subotice ima pri idiličnem jezeru Paliku (oddaljenem 7 km od Subotice) velike vinograde, ki obsegajo približno 32 oralov površine. Letošnji pridelek teh vinogradov se ceni na 500 hl. V Bački in Banatu je v navadi, da se prodaja »prešano grozdje«; manjši vinogradniki, ki nimajo posode, morajo prodati prekupčevalcem stisnjeno grozdje za zelo nizko ceno, tako da imajo večino zelo malo dohodkov od te strani. Cena prešane grozdja se suše v okolici Subotice med 1 in 2 dinarje.

Tudi v Vrhu z okolico — najvažnejšem centru vinskega pridelka, je trgatve končana. V poslednjih dnevih je nastopilo deževno vreme, zaradi katerega se je trgatve za nekoliko dni podaljšala. Zbog dolgotrajne suše se je količina pridelka zmanjšala, v nekaterih predelih je slab. Veliko škodo je povzročila grozdna zelena glista, ki je uničevala po mnogih vinogradnikih. Nasprotno pa je pridelek po svoji kakovosti

odlični. Kakor pravijo vinski strokovnjaki, vino že celih 24 let ni bilo tako izobno kakor letos, ko bo imelo v sebi po 10 do 13 odstotkov alkohola, povprečno za dobra dva odstotka več kakor lani. Po končani trgatvi glavnih vrst grozdja so začeli obirati vrsto othello. Tuta ta pozna trta je dobro obrodila, ker se othello (samorodnica) ne sme odvažati, se bo to grozdje porabilo za kuhanje žganja. Za stisnjeno grozdje te vrste se suše cena od 35 do 50 par za liter. Za navadno stisnjeno grozdje je cena za liter 45 do 75 par. Promet v Vrhu na tržišču je slabši, kakor je sploh kdaj bil. Kupcev je zelo malo, iz inozemstva nikogar. Zaradi manjše količine letošnjega pridelka se cene starega vina dobro držijo; v Vrhu je napredaj še preko 300 vagonov startne.

Pri lenivosti črevesja, boleznij jeter in žolča, odebelelosti in protinu, katarju žolodca in črevesja, obolenjih danke odpravi naravna »Franz Josefova« grenčica zastajanje v trebušnih organih hitro in brez bolečin Dolgoletne izkušnje po bolnišnični uče, da uravna »Franz Josefova« voda izobno delovanje črevesja. »Franz Josefova« grenčica se dobi v vseh lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

25 mrtvih pri Žombolji

Beograd, 20. oktobra.

Strašna železniška nesreča se je zgodila v ponedeljek ponoči pri Žombolji v Rumuniji tik naše meje. (Žombolja je svoj čas pripadala naši državi.) Kakor poročajo iz Velike Kikinde, je bilo pri tej nesreči 25 mrtvih. V noči od torka na sredo je namreč hudim poškodbam podleglo še pet ranjenecov. Tudi na našem ozemlju je povzročila ta strašna nesreča veliko vznemirjenje. Rumunske železniške oblasti vodijo preiskavo z veliko vneto. Zapri so kretelčarja Andrasija, ker je osumljen, da je napadno postavil kretelico in tako zakrivil nesrečo.

Ponesrečenci in tudi smrtne žrtve so večinoma delavci, ki so delali čez dan v Temešvaru in so se z večernim vlakom vračali domov v Žomboljo. Zanje so v Temešvaru priklopili tri vagona in baš ti vagoni so se najhujše poškodovali in so iz njihovih ruševin izveliki smrtne in težko ranjene. Ze v noči po nesreči so našli 20 mrtvih. Po drugi verziji so vzrok strašne nesreče vagoni, ki so jih v Temešvaru priklopili. Ti vagoni so stari že cela desetletja in so

jih po dolgem času šele sedaj uporabili, ker so jim bili takoj pri roki. Mnoge priče zatrjujejo, da so se ti vagoni sami odklopili od drugih in zrušili po nasipu.

Smrt stare ženice pod vlakom

Murska Sobota, 20. oktobra.

Pred dnevi se je zgodila na progi Ormož — Hvarš, v bližini Murske Sobotre nesreča, ki je zahtevala človeško žrtev. Že nad 77 let stara Ana Medičeva iz Murske Sobotre se je s samokolnico napotila na polje po živinsko krmo. Pot jo je vedla preko železniškega prelaza. Baš takrat pa je privozil popoldanski osebni vlak iz Beltincev. Medičeva prihajajočega vlaka ni opazila in zaradi naglušnosti niti slišala. Strojevodja je začel dajati svarilna znamenja in vlak zavestlivo, toda bilo je prepozno. Ženica je prišla na progo in odbijači stroja so jo vrgli z vso silo med tračnice, nato pa jo je stroj še vlekel kakih 18 korakov naprej, dokler se ni ustavil. Strojevodja in drugi, ki

Simončič v zvočnem filmu pravice

»Operater«, ki je potegnil Kranj in Novo mesto, izročen sodišču

Ljubljana, 20. oktobra.

Na Kongresnem trgu je sredi okrog 18. zavlada živahnost. Okrog mladega postvnega fanta se je strnila velika gruča mladine.

— Živio filmski zvezdnik. Na zdravje, Janez!

Mladenič se je v zadregi sukal in skušal kar moč hitro odbrusiti pete. Pa ni šlo. Mladina je pritisnila še bližje, zdaj pa zdaj so prasnili v smeh in sprševali dalje.

— Sakramiš, si jih potegnili... Kam pa zdaj na turnejo?

— He, hel se je v čedalje večji zadregi smejal postvni fant. — Pustite me v miru, imam opravke...

— Ne boš, Janez! so odgovarjali drugi in silili vanj z vprašanji.

Na gručo je postal naposled pozoren tudi stražnik. Stopil je bližje. Zanimivi fant se je skušal v naslednjem trenutku izmuzniti, pa ni šlo. Stražnik je med tem že doznal, da stoji pred njim navihani pustolovec: prošli filmski podjetnik in režiser, reduciran igralec Ufe, v glavnem pa in zares ljubljanska srajca Ivan Simončič, ki je nedavno »filmal« v Kranju, Novem mestu in drugod. Stražnik se je Simončiča močno razveselil in kar hitro sta ubrala pot proti policijski upravi, dokoder ju je spremljala gruča Simončičevih znancev in kajpak tudi znank. Spodobilo se je, da je tako znamenitega filmskega pionirja takoj zaslišal službojuči uradnik.

Ivan Simončič je bil med jesensko razstavo uslužben pri fotografu Beštru kot akviziter, zato je imel vsak čas pristop v njegov atelje in si je tako zlahka prilastil razna pooblastila, opremljena s stampiljami. Čim so se pričele predstave zvočnega filma »Bela Ljubljana«, se je Simončiču porodila v glavi brihtna ideja. In že je

Danes nepreklicno zadnjikrat ob 4., 48 in 410

DAMA IN SMARAGD

Veliki kriminalni film Ufe Velenapeta vsebina! — Izvrstni igralci.

Elitni kino Matica

Telefon 2121

so opazovali dogodek, so takoj odhiteli k ponesrečenki, ki je negibno ležala v krvi med tračnicami. Išla je že v zadnjih zdihljajih ter je kmalu za tem preminila. Imela je hude poškodbe na glavi, medtem ko je bila po ostalem telesu skoro brez ran.

Grenčica Hunyadi Janos je najzanesljivejša in najidealnejše odvajalno sredstvo.

Tragična smrt redovnika

Kamnik, 20. oktobra.

V torek zjutraj se je napotil frančiškan p. Bernard Jamar v vasico Gozd visoko v hribih nad Kamnikom. Hotel je kakor običajno pogledati in oskrbeti čebelnjak, ki ga ima frančiškanski samostan na Gozdu. Na poti od Brezij proti Gozdu pa se je redovnik zgrudil zadet od kapi in obležal ob poti, kjer so ga šele čez dalje časa našli ljudje in mu nudili prvo pomoč, vendar ga niso mogli zbuditi iz nezvesti. Pripeljali so ga v Kamnik, kjer pa je kmalu za tem izdihnil.

Pokojni p. Bernard Jamar je bil po rodu Ljubljancin. Star je bil že 65 let, vendar pa še izredno krepke in trdne postave. V Kamniku je bival že več let in užival splošno spoštovanje. Pokopali so ga v četrtek dopoldne ob veliki udležbi občinstva na pokopališču na Zalah.

Krenil »deiovate« na Gorenjsko. S fotografsko kamero se je sukal nekaj časa okrog Kranja, nato pa prihajal čedalje bližje in tako s svojim nastopom zbujal dokaj pozornosti. Ker je fant prav čedne zunanosti, so se pričela za njim ozirati tudi dekleta in je seveda navihaneč še bolj zrastle v njihovih očeh, ko je zgovorno jel pri-povedovati, da je filmski režiser in da bo Kranj povečal v zvočnem filmu. Videč, da je led prebit, mu je začel greben rasti. Naenkrat je postal za Kranjčane prava senzacionalna pojava. Seznanil se je s trgovci, podjetniki in gostilničarji. Razodel jim je, da je ostalo od ljubljanske filma 800 m neporabljenega traku, ki ga namerava porabiti za filmanje Gorenjske, v prvi vrsti seveda Kranja. Tako so mu nasedli in plačevali lepe are. Pravega junaka iz bajke filmskega sveta pa je zaigral pri ženskah. Po par dnevih najrazličnejših poslovnih, a tudi galantnih nastopovčin je Simončiča nenadoma vzela noč.

Ker mu je šlo tako sijajno na Gorenjskem, se je pač odločil še za izlet na Dolensko, ki je baš letos v časti tujsko-prometne propagande. Pojavil se je v Novem mestu, kjer je zaigral drugo dejanje svoje komedije. Tudi tu je pobiral naročila za filmanje raznih trgovskih in gostilničarskih lokalov ter dr. obratov, kavalirih brhkih punčkam, kasiral denar — in čez par dni zopet izginil. A ni odšel daleč. Napotil se je na Stražo in v Toplice, kjer je pustolovil na enak način.

Med tem pa je njegova podjetnost že močno zastopala po dnevnikih in Simončiču seveda tam, kjer so ga spoznali, ni bilo več obstanke. Z denarjem, ki ga je imel pri sebi, je več dni potoval križem krazem po deželi, slednjič pa se je pojavil včeraj v Ljubljani. S tem je zaenkrat konec njegove slave. Kakor je doslej dognala preiskava, je kasiral v Kranju na račun filmskih posnetkov 1500 Din, v Novem mestu okrog 600 Din, v Straži in v Toplicah pa tudi okrog 400 Din. Seveda pa je verjetno, da j. navihaneč nabra' več denarja, kajti policija se nima vseh zadevnih prijav oškodovancev, a med njimi so gotovo tudi takl, ki sploh ne bodo hoteli sleparij prijaviti. Simončiča je policija že izročila sodišču zaradi nadaljnje preiskave o ponarejanju dokumentov in sleparij.

Uboj v Gaberniku

Poljčane, 20. oktobra.

Zrtev sirovega napada je postal v noči na ponedeljek v Gaberniku 23letni Josip Kit, po domače Poldok Pepi, ki je šel pred kratkim odslužiti vojske. Našli so ga ob 6. zjutraj na travniku za domačo kape-lo s preklano glavo in vsega oblitega s

KAM KJE V ZAGREBU? HOTEL MILINOV

Zagreb

NA JELACICEVEM TRGU

Tekoča topla in hladna voda v vseh sobah. Telefon v sobah in ves ostali komfort. — ZMERNE CENE. 219

Impregno' ščetke so najbolj priporočljive in jih priporoča ministr. nar. zdravja, 9krat odlikovane.

»IMPREGNO« tovarna higijenskih ščetk ZAGREB, Langov trg 4.

HOTEL „ASTORIA“

ZAGREB, Petriška

Najmodernejši hotel Zagreba. Eno minuto od glavnega kolodvora. Najmoderneje vsem komfortom opremljene sobe. Najcenejše in najzibornejše bivanje v Zagrebu 315

Nekaj prav posebnega

Je preizkušena Lilijanova mlečna krema Paracelus. S svojim nedosegljivim blagodejnim vplivom na kožo predstavlja ta krema idealno sredstvo za nego lepote. Zahtevajte izrecno Paracelus Lilijanovo mlečno kremo in odločno odklonite, če Vam ponudijo kako podobno kremo. Paracelus k. d., Zagreb 3.

HOTEL IN RESTAVRACIJA KOVAC

ZAGREB, GAJEVA ULICA ST. 31. TELEFON 73-35.

Zajamčeno čiste sobe po 25-35 Din. Provizorna domača kuhinja. Izbirna naravna vina. Veliki in blagodi vrt. Pri hiralju prosto 24 ur 15% popusta. — Pri-poroča se lastnik DURO PAJIC. 261/a

Zahtevajte samo

Pechovo Antracen črnilo, ki je izvrstne kvalitete. 317

krvjo. Kazal je sicer še znake življenja, zavedel pa se ni več in je zato tudi vsem uganka, kdo bi bil sirovi ubijalec. Nesrečnega mladeniča so odnesli domov k materi in sestram, kjer je kmalu izdihnil.

Tamošnje orožništvo je s polno paro na delu, da izsledí krivce. Domnevajo, da ga je nekdo, ki je imel nanj piko, počakal, ko se je nesrečnik vračal od znancev domov.

Pokojnika so pokopali v sredo na kostrivniškem pokopališču. Ubogo mater je izguba sina zadela tem huje, ker je bil pokojnik njen edini sin. Dva sina sta namreč že padla v vojni. Prizadetim, ki z njimi sočustvuje vsa soseska, sožalje!

ZADNJI DNEVI

minevajo za vpisovanje v Vodnikovo družbo. En sam premislek, za kaj vse imajo ljude denar — in v žrtvovati boste 20 Din za štiri lepe slovenske knjige!

Zastrupljenje z gobami

Mirna, 20. oktobra.

Kljub vsem opominom in poučnim spisom o strupenih gobah ljudje še vedno premalo pazijo na gobe. Tako so se tudi pri nas te dni zastrupili z gobami skoro vsi člani neke družine in z njimi učiteljica gđ. Ljudmila Jenkova, ki je gobe nabrala. Slučajno se je vozil skozi Mirno v Selo zdravnik g. dr. Dereani s Trebnjega, ki je nudil zastrupljenim prvo pomoč ter jih rešil gotove smrti. Zdaj so zastrupljeni že izven nevarnosti.

V Volčjih njivah pri posestniku Višeku so tudi nabrali strupenih gob v mnenju, da so prave, ter jih pripravili za jed. Kmalu po končanem obedu so začeli bljuvati, kar jih je rešilo hudih posledic, morbiti tudi smrti.

Dobro bi bilo, da bi ali ZKD ali pa oblastva po sreskih kmetijskih referentih vršila po vseh občinah predavanja s skopi-tičnimi slikami, da bi tako preprosto ljudstvo kakor tudi našo inteligenco poučevala o gobarstvu. S tem bi se preprečile mnoge nesreče.

KULTURNI PREGLED

Nova domača opereta

V soboto bo v ljubljanski operi premijer-va nove slovenske operete »Eriko«. Nje skladatelj je absolvent ljubljanske konservatorije in član našega opernega orkestra, Janko Gregorc. Doslej je kompoziral vendar narodnih pesmi in koračev po narodnih motivih, z opereto »Eriko« pa stopa po-

Mladi avtor je izjavil o svojem operetnem prvencu to-le:

— Opereta je zame sestavni del gledališča. Kakor je kulturnim sladokuscem všeč samo čista umetnost, je širokim plastem všeč opereta, ki po mojem mnenju ni tako škodljiva, kakor je na glaslo, saj zvaljaba mnoge ljudi v gledališče in — polni blagajno. Tudi zabava je lahko vzgojna in večer pri opereti je, menim, plemenitejši nego večer v — krčmi. S slovensko opereto je tako, kakor z marsikaterim drugim: posebne izbire res nimamo, res pa je tudi, da pre-cenjujemo vse, kar je tuje in le prepogosto omalovažujemo domačo. Marsikakšen tuj izdelek, ki ga elišimo na naših odrih, ne pra-kaša domačih operetnih poizkusov. Treba je, da dobimo tudi mi svojo opereto, kakor ima vsak narod svojo. Zato sem se torej posvetil opereti. — Moja »Eriko« je seveda poizkus, skromen poizkus v najboljši veri, da se bom v bodočnosti poboljšal, dasi nimam nič kaj visokih ambicij, ker mi najbolj »leži« takale lahka glasba. Naj občinstvo presodi, koliko je »Eriko« uspeša. Sicer pa mi verjemite, da opereta ni tako lahko delo. Hvaležen sem gosp. ravnatelju Poliču, ki mi je v prvi razdvojenosti krepko ponu-dil roko in me popeljal preko vseh potkdi do premijere.

Opereto »Eriko« bo dirigiral drugi naš konservatorist, absolvent visoke šole, član

komornega kvarteta in dolgoleten član ljubljanske opernega orkestra, Vinko Šušteršič. To bo njegov prvi dirigentski nastop; gledališka uprava, ki mu je omogočila debut, je s tem izpolnila njegovo dolgoletno željo in dopustila mlademu, nadarjenemu glasbeniku večji razmah.

O svojih načrtih in o sobotnem debutu je izjavil to-le:

— Dovršil sam visoko šolo. Hvaležen sem svojim profesorjem, v tem trenutku pa tudi gosp. ravnatelju Poliču, ki mi je omogočil

prvi dirigentski nastop v operi in v slovenskem muzikalnem delu. Sicer sem že nastopil s konservatorijskim orkestrom, toda človeku se hoče naprej, zlasti še v opero, kjer sem v orkestru domač. In dirigentski razvoj je mogoče samo ob neprestanem delu, kakor ga nudi baš operno gledališče. Za bodočnost imam en sam cilj: dirigentstvo. Tem bom spovedil vse svoje znanje in ves trud. Če pomislim na svoje vzore, vidim, da so do malega vsi veliki mojstri — dirigente izšli iz orkestror. Ljubim glasbo, zato hočem dalje po tej poti. Posvetil pa se bom še specialnemu študiju pri nekem velikem mojstru v inozemstvu. — Da dirigiram opereto? Hočem od stopnje do stopnje! Tudi operetno dirigentstvo ni lahko; vsaka glasba zahteva, da jo podaš polnovredno. Zame je glasba in dirigentstvo zelo resna zadeva. Opereta zahteva svojo tehniko in le-ta mi je za sedaj kot dolgoletnemu članu orkestra bližja.

— O »Eriko« sodim, da je izrazito »slagerska« opereta, prva te vrste v naši dovoli borni slovenski opereti. Janez Gregorc je operetno — slagerski talent z izvršno instrumentalno tehniko. O uspehu sem prepričan. Slagerska jazz — glasba je danes sicer množinski fabrikat in izraz dobe, vendar je ne podcenjujem. Zlasti pozdravljam vsako domače delo, osobito še »Eriko«, ki glasbeno prav nič ne zaostaja za marsikakšnim delom te vrste, ki smo ga že videli ali ga še bomo videli.

— O sebi še to, da se bavim tudi s kompozicijo — resno in operetno. Od stopnje do stopnje!

Uspeh jugoslovenske glasbe v Budimpešti

Koncert Zagrebškega kvarteta v Budimpešti je bil eden redkih pojavov kulturnega spoznavanja med Madžari in Jugoslaveni. Medtem ko se pri nas celo preko mere igrajo madžarski dramski komadi in (v srbo-hrvaščini) tudi prevodi iz madžarske književnosti, ni nič premalo, da ne govorimo o zvozuč madžarskih operet, je na Madžarskem zanimanje za našo celotno književnost, gledališče, glasbo in likovno umetnost minimalno — na Holandskem skoraj večje nego tu v sosesčini!

Tem bolj je treba poudariti lep uspeh, ki ga je sedaj imela po zaslugi Zagrebškega kvarteta jugoslovenska komorna glasba v Budimpešti. Kakor nam poročajo, je bil koncert ZK zelo dobro obiskan. Zbrala se je predvsem glasbeni elita, posebej pa so bili navzoči vsi ododni glasbeni kritiki. Tako

gumno, razigran, vester in zdrav, rezavret kakor mlado vino, na oder kot operetni komponist.

Novi začetniški plesni tečaj Jemkove šole v Kazenji prične dr. 20. študentinje popust.

Vpisovanje na univerzi je bilo večeraj zaključeno. Skupno se je vpisalo na pet fakultet 1692 študentov, dočim jih je bilo lani v poletnem semestru vpisanih 1465. Najbolje uspešni na univerzi sta Jurijčič in tehnika fakulteta, izmed študentov, ki pa jih je največ vpisanih na filozofski fakulteti. Šolnine in vplačnine so od prvega dne vpisovanja pa do danes plačali 287.445 Din. Denar je univerza sproti odlašala davkarjem.

Iz Celja

Simultanki Vasje Pirca v Celju. V sredo ob 20.30 se je v vrtni dvorani hotela »Evropce« pričela simultanka šahovskega mojstra g. Vasje Pirca. Proti njemu je nastopilo 37 igralcev, in sicer člani Celjskega šahovskega kluba, šahovskega odseka »Svobode«, Sokolske šahovske sekcije iz St. Jurija ob juž. žel. ter šahisti iz celjske okolice in Savinske doline. Tožko nasprotnikov v eni simultanki šahovski mojster Pirc na svoji turneji po Jugoslaviji še ni imel. Zanimiva igra, ki so ji prisostvovali številni gledalci, je trajala do 2. jutraj. Pirc je dobil 26 partij, izgubil jih je 6, remis jih je bilo 5. V Celju je dobil torej 77%, v Zagrebu pa 80% partij. Šahovski mojster Pirc je večeraj odločeval v Ljubljano. Jutri bo igral na Vrhniki predzadnjo simultanko na svoji turneji.

Za koncert mladinskega pevskega zbora »Trbovelski slavci«, ki bo v nedeljo ob 17. v veliki dvorani Celjskega doma, se dobe vstopnice v predprolaji v knjižarni K. Gorčičarja nasl. na Kralja Petra cesti. Za koncert izvrstnega mladinskega zbora vlada v Celju in okolici veliko zanimanje.

Žalni dan invalidov. Kraljeva organizacija Udruga vojnih invalidov v Celju je praznovala večeraj žalni dan v spomin padlih in umrlih borcov, rednih, zastav, podpornih članov, dobrotnikov in ustanovnikov. Ob 8. jutraj je bila v župni cerkvi maša zažalostna, ki so ji prisostvovali zastopniki civilnih in vojskanih občanov in uradov, invalidi, vodne vdove in trpečiji invalidi.

V nedeljo popoldne ne bo elektrifikacija. Piska elektrifikacija bo v nedeljo ob 8. do 12. popoldne zaradi popravil električne opreme v Celju in okolici.

Hrbenico si je domila. V sredo 19. t. m. je padla 47-letna Josefa Dolničarova, žena posestnika pri Sv. Magdaleni v občini Sv. Pavel pri Prebrodu, doma na dvo. vasiha tako nesrečno z lestve, da si je zlomila hrbenico. Ponesrečenko so praprajali v celjsko bolnico. Njeno stanje je zelo resno.

Mestni kino. Danes ob 20.30 izvrstna zvočna veselica z gošbo in petjem »Pražsko gumižijo« z znanim komikom »Pražsko« Bresartom, Lucie Englišcherom in Adele Sandrockovo.

Iz Maribora

Mestni svet mariborske občine je podelil na svoj sredi naslednja gradbena dovoljenja: za enonadstropno hišo in vilo dr. Franju in Berta Jankoviča v Gregorčičevi ulici, Ljudmili Šušteršič v Prilicpovi ulici, Ivanu Majerju v Kamniški ulici ter Ivanu Manfredu za visokoprični hišo v Medvedovi ulici, za napravo izločbe v hiši na Grajskem trgu dr. Otom Blanka, za izločbo in vhod mehanika Jurijevu Gustinčiču v Tattenbachovi ulici, Pokojništemu zavodu za preureditev kulinje na Kralja Petra trgu, za postavitve ograje Peter Močnik v Koseskega ulici in dr. Božicu na Koroski cesti, za preureditev hiše, odnosno skladiščne kope Ivanki Weissovi v Slovenski ulici in Mariji Gečevi na Bežigradski cesti, za zgradbo vozovne kope Mihaelu Podvalniku na Tržaški cesti, za zgradbo hladilnice, garaže, skladišča in kope Viljemu Abtu v Keizlarjevi ulici, za preureditev trgovinskih prostorov Ant. Reiserjevi v Gosposki ulici in Franciški Škoberjari za preureditev delavnice v stanovanju na Tržaški cesti. Podpori sta dobili Dijaška kuhinja in Glasbene Matice. Občinske davčnice za nove hiše so opredelili: Anton Kronvozel v Gajarski ulici, Anton Vitez v Dalmatinski ulici, Filip Čerš v Jelačević ulici, Jakob Čeh v Bežigradski ulici, Karolina in Mihael Berničev v Koseskega ulici, Herman Berg na Glavnem trgu, Hilda Žitnik in Friderik Heintz v Gregorčičevi ulici in Hranilnica dravske banovine v Gosposki ulici.

Posestna izprememba. Tridna M.ators Salec Central je prodala odvetnost dr. Danilu Komarju svojo hišo št. 17, v Franciški ulici obnem z garažo za 670.000 Din.

Pred ustanovitvijo nove zadruge. Mariborski mestni svet je sklenil ustanoviti posebno zadruge za gradnjo lesenih stanovanjskih hiš. Pričakujejo, da bo mestna občina podprla njihovo akcijo in jim prisločila z vsemi razpoložljivimi sredstvi na pomoč.

Nedeljeno uradovanje pri mestnem magistratu bo uvedla tudi mariborska mestna občina iz razlogov štedenja. Z zadetvo se bo bavil mestni občinski svet na svoji prihodnji seji v novembru.

Velika fotomaterska razstava v Mariboru. Fotoklub v Ljubljani, ki pripravi s pomočjo mariborskih fotomaterjev veliko razstavo v času od 22. do 6. novembra, je dš mestni svet na svoji seji na razpolago kazinske dvorane. Zadruge pe-

ruinarjev, ki bo imela v času večjih prirediteljev »Mariborske jeseni« več strokovnih predavanj, pa je bila za 6. novembra prepuščena v uporabo dvorane »Kina Apolo«.

Nočni vlom v Razvanju. V noči na večeraj so nemarni storilci vtrli v stransko poslopje pri Šoberjevi vili v Razvanju. Odnesli so s seboj moško kolo, več predmetov in 60 kosič, ki so jih zakljali kar na jcu mesta. Upati je, da bodo lopove orožniki, ki so takoj uvedli zasledovanje, kmalu prišli.

Iz Zagorja

Podružnica kmetijske družbe priredi v nedeljo 23. t. m. izlet na benovsko posvetov v Ponovihah. Vrtil se bo ogled raznih naprav, živine, drevesnice in drugih zanimivosti. Vabljeni člani in interesi. Odhod z opoldanskim vlakom.

Iz Krškega

Dramski odsek Sokola v Krškem otvori gledališko sezono v soboto 22. t. m. s Petrovičovo igro »M. ake. Pričetek ob 20. Pridite!

Iz Laškega

Rudarški staropokojenci zaradi pomanjkanja gotovine ta mesec niso dobili pravočasno izplačanih doklad. Na intervencijo sreske organizacije JRKD je pokrajinski pokojniški sklad za rudarje medtem ta izplačila izvršil in zagotovil, da se take zamude v bodoče ne bodo dogajale.

Hranilna knjižica Ljudske hranilnice in posojilnice v Celju, ki jo je našel polit. g. Gerkman, glaseča se na ime Plahučnik Mica, je shranjena v pisarni tukajšnje mestne občine. Knjižica se bo izročila pravemu lastniku na zaostno legitimiranje.

Iz Trbovelj

Pozivamo vse občane na slavnostno akademijo v proslavo 20-letnice kumanjske bitke, ki bo v nedeljo 23. t. m. ob 10. popoldne v Sokolskem domu. Popoldne se proslava nadaljuje z otvoritvijo novega strelišča na Dobrni. Društva naj se udeležijo te proslave korporativno. Hišni posestniki naj izobesijo državne zastave.

Esperanto. Nadaljevalni tečaj se vrši vsako soboto ob 18. na Vodenski šoli. Ako se prijavi zadostno število začetnikov, bo tečaj tudi za iste.

Lovce, vrlanjene v SLD, podružnice v Trbovljah, pozivamo, da se udeležijo v nedeljo popoldne otvoritve strelišča v Trbovljah. Uprava SLD.

Iz Hrastnika

Sokolska tombola se bo vršila neprekinjeno v nedeljo 23. t. m. ob 13. ob lepem vremenu pred, v slabem pa v Narodnem domu.

Kino Narodni dom ne bo obratoval jutri in v nedeljo, ker se bo vršila sokolska tombola.

Iz Slovenjgradca

Proslava dvajsetletnice balkanske vojne bo v soboto 22. t. m. ob 20. v veliki dvorani Sokolskega doma.

Iz sreskega cestnega odbora. V dopolnilo poročila iz Celja z dne 15. t. m. javljamo, da je v izpopolnjenosti prakse za »mostno« delo pri tukajšnjem cestnem odboru s sedežem v Šostanju nastavljen čestni nadzornik g. Josip Silekovec.

Šahovski turnir za člane priredi te dni naš šahovski klub v klubskih prostorih v Narodnem domu.

Iz Ptuja

Proslava 20-letnice balkanskih zmag bodo priredila tukajšnja društva v soboto 22. t. m. s slavnostnim obhodom in baklad. Obhod bo po običajnih ulicah z nagovorom izpred mestne hiše. Mestni župan g. Jerše vabi prebivalstvo, da ob tej priliki okraši hiše z zastavami, razsvetli okna ter da se obhoda po mestu polnoštevilno udeleži. Če bo slabo vreme, bo proslava v ponedeljek 24. t. m.

Otroška paraliza. Pred kratkim smo poročali, da so se ugotovili 3 primeri. V pomirjenju prebivalstva navajamo, da nadaljnjih primerov ni bilo. Od treh otrok je umrla samo 3-letna Marija Hernečeva iz Spuhle. Med tem ko sta ostala dva otroka iz okolice Nove cerkve bila kot ozdravljena odpušena iz bolnice.

Iz Prekmurja

Ob 20-letnici balkanske vojne priredi Sokol v Murski Soboti predavanje v soboto ob 20. Predaval bo nadzornik hr. Velmar ob bitki pri Kumanovem. Takoj zatem bo v Sokolskem domu predavanje »Sočet, kjer bo govoril profesor g. Hvala o vojni zgodovini Italije v zadnjem stoletju.

Corde Francals v Murski Soboti. Pred kratkim se je vršil dobro uspešni ustanovni občni zbor. Za predsednika je bil izvoljen odvetnik dr. Vadaludovik. Jezikovni tečaj se bodo vršili v Sokolskem domu, in sicer začetniški, napredni in konverzacijski.

V spomin narodnim mučnikom. Podružnica društva »Sočet« v Dolnji Lendavi je postala spomin narodnih mučnikov Gortana in tovarišev 15. t. m. v dvorani hotela »Krone« s predavanjem o Gortanu in bazojskih žrtvah, ki sta ju imela g. Peter Ludovik Solški upravitelj iz Dolge vasi, in g. Verbanjak Ivan, katehet iz Dolnje Lendave. Na mizi, ki je bila ovita v državno trobojnico, je stala slika Gortana in bazojskih žrtv, ovita v črni flor. Po lepem predavanju je bil trinitni molk, med tem pa so gorele na vsaki strani slike svetce. Svečanost je zaključil odsek »Sočet«, ki je zapel »Oj Doberdoba«. Dne 17. t. m. se je darovala v dolnjelendavski župni cerkvi maša zažalostna za našega nepozabnega Vladimira, pri kateri je sodeloval pevski odsek »Sočet«.

devanju za koristi našega lesnega gospodarstva. Konstituiranje centralnega odbora se ima v kratkem izvršiti. Po informacijah iz Zagreba je Zavod za pospeševanje znaniz trgovine poslal svojega predstavnika v Zagreb, Sarajevo in Ljubljano, da stopi zaradi ustanovitve te centralne organizacije v stike s predstavniki našega lesnega gospodarstva. Ustanovna skupščina se bo predvidoma vršila 25. t. m. v Zagrebu.

Izvor jabolk. Iz Ptuja nam poročajo: Kupčija z jabolk je zadnji čas zelo živahna. Na mestni tehnični, še bolj pa na lovornem kolodvoru kar stojijo cele kolone voz, polnih jabolk, ki čakajo, da pridejo na vrsto za tovorjenje. Dnevno se natovori 10 do 15 vagonov in je bilo doslej vsega skupaj natovorzeno nad 300 vagonov jabolk raznih vrst, največ za prenašanje. Jabolka gredo predvsem v Avstrijo in Češkoslovaško. Cena jabolk se skoraj dnevno spreminja. Še pred dnevi je bila cena jabolkom za prenašanje 50-55 par za kg, dočim je danes le 35 par. Sortirana jabolka pa so po 1,50 do 2,50 Din za kg.

Sadni sejem v Ljubljani na veselejšem. Kmetijska družba priredi v zvezi z ljubljanskim velesejemom v prostorih veselejše sadni sejma, in sicer v dnevih od 5. do vključno 7. novembra t. l. S tem je občinstvu dana najlepša priložnost, da se zalozijo za zimsko zbiranje, prvovrstnim, izbranim zimskim sadjem po ugodnih cenah. Naprodaj bodo kanadke, zlata parmena, boskopski kosmač, kraljevi kratkospetci, londonski peping, ananas-renta, mošankar, Baumanova renetta in druge fine zimске renete. Vse sadje bo paketoirano in se bo oddajalo v ameriških zabojih. Tako paketoirano zimsko sadje se drži preko vseh zimskih mesecev. Naročila sprejemata že sedaj Kmetijska družba in pa urad veselejše v Ljubljani.

Klirinški promet s Švicco. Po izkazu Švicarske Narodne banke je bilo v klirinškem prometu z Jugoslavijo do 15. t. m. vplačano pri jugoslov. Narodni banki 5 milijonov 299.000 švic. frankov; od švicarskih uvoznikov jugoslov. blaga pa je bilo do tega termina vplačano pri švic. Narodni banki le 1.715.000 frankov. Slaba vplačila v Švicco so posledica slabega izvoza našega blaga v Švicco. Dobroimede švicarskih izvoznikov v kliringu z našo državo je naraslo na 3.585.000 frankov. Nelzravnani saldo pa je še večji v švicarsko-madžarskem kliringu, kjer znaša 11.087.000 frankov.

Peravalno postopanje je uvedeno o imovini dolžnice Ane Dermote, lastnice izdelovalnice pletenin in trzovine s koleci v Litiji št. 86 (poravnalni upravitelj dr. Iv. Mazek, odvetnik v Litiji: poravnalni narok pri okr. sodišču v Litiji 24. novembra ob 10., prijavni rok do 18. novembra, kvota 40%).

Konkurz je razglašen o imovini Fr. Markiča, pekovega mojstra v Ljubljani. Cerkvena ulica 19 (upravniki mase dr. Al. Kobal, odvetnik v Ljubljani: prvi zbor upnikov pri dež. sodišču v Ljubljani 22. oktobra ob 11., prijavni rok do 13. novembra, ugotovljeni narok 19. novembra ob pol 11.).

Prodaja raznega blaga. Dne 22. t. m. se bo vršila pri glavni carinarnici v Ljubljani prodaja raznega blaga (volnene tkanine, lovške puške, saharin, svilene in polsvilene tkanine, bicikli, pletena košara).

Borze

20. oktobra.

Na ljubljanski borzi je deviza London ponovno nekoliko popustila. Tudi devize New York, Berlin, Bruselj, Praga in Trst so bile slabšeje.

Na zagrebškem efektivnem tržišču je Vojna škoda po večerajši okrepitvi zopet popustila na 170 — 174 brez prometa. Do zaključev je prišlo le v 7% Blairvom posojilu po 35 in 35,50.

Devize

Ljubljana. Amsterdam 2308,74 — 2319,10 Berlin 1361,80 — 1372,60, Bruselj 797,46 — 801,40, Curih 1108,35 — 1113,85, London 193,36 — 195,46, New York ček 5715,20 — 5743,46, Pariz 225,43 — 226,55, Praga 170,01 — 170,87, Trst 292,90 — 295,30.

Zagreb. Amsterdam 2308,74 — 2319,10, Berlin 1361,80 — 1372,60, Bruselj 797,46 do 801,40, London 193,36 — 195,46, Milan 292,90 — 295,30, New York kabel 5737,20 do 5765,46, New York ček 5715,20 — 5743,46, Pariz 225,43 — 226,55, Praga 170,01 — 170,87, Curih 1108,35 — 1113,85.

Curih, Pariz 20,34, London 17,58, New York 517,75, Bruselj 71,975, Milan 26,47, Madrid 42,40, Amsterdam 208,30, Berlin 123,05, Stockholm 90,40, Oslo 88,60, København 91, Sofija 3,73, Praga 15,34, Varšava 58, Bukarešta 8,07.

Efeti

Zagreb. Državne vrednote: Vojna škoda 170 — 174, za oktober 172 den., 7% investicijsko 51 bl., 6% beglucse 33 bl., 4% agrarne 20 den., 7% Blair 35,50 — 36, 8% Blair 38,50 — 40, 7% Drž. hipotek. banka 42 — 44,50; bančne vrednote: Priv. agrarna banka 215 den.

Beograd. Vojna škoda 172,50, 170 zaklj., 7% investicijsko 50,50 bl., 6% beglucse 32,75 zaklj., 7% Blair 36 bl., 7% Drž. hipot. banka 42 bl., Narodna banka 8900 zaklj., Priv. agrarna banka 219, 213 zaklj., Dunaj. Staatsseihenbahnen, 16,02, Trboveljska 20,25, Alpine — Montan, 11,90.

Blagovna tržišča

21.10.

+ Chicago, 20. oktobra. Začetni tečaj: Pšenica: za december 48,875, za marec 54,25, za maj 55,625; koruza: za december 25,75, za marec 30,625; oves: za december 16, za marec 18,875; ri: za december 32,50.

+ Winnipeg, 20. oktobra. Začetni tečaj: Pšenica: za oktober 48,50, za december 50, za januar 54,625.

+ Ljubljanska borza (30. t. m.) Tendence za žito čvrsta. Zaključkov ni bilo. Nudi se: pšenica (slov. postaja, mlevska tarifa, plač. v 30 dneh): baška, 6 kg po 197,50 — 200; baška, 77/78 kg po 200 — 202,50; sreneska, 79/80 po 205 — 210; moka (slov. postaja): baška 30c po 340 — 345; koruza (slov. postaja, mlevska tarifa): baška, umetno sušena po 120 — 125, za november po 125,00 do 125, za december po 125 — 127.

+ Novosadska blagovna borza (20. t. m.) Tendence nespremenljive. Promet 42 v. g. Pšenica: baška, okoliha Novi Sad, Sombor, Srednjebaška, sreneska 150 — 152,50; gor. njebaška 152,50 — 154; baška, ladja Tisa 157,50 — 160; ladja Begej 155 — 157,50; gornjebanatska 147 — 150; banatska pariteta Vršac 145 — 147,50; sreneska 149 — 151; baška, sreneska, 78 kg 152 — 155, — 94; Koruza: baška, sreneska, stara 92 — 94; banatska 82 — 87,50; baška, nova za december — januar 66 — 67; za marec — maj 65

Pravi pot za dosego lepih belih zob

kakor tudi istobarna odstranitev nečisto barvanega zobnega oblozja je sledeč: Izstisni malo Chlorodont zobne paste na suho Chlorodontno ščetko (t. j. specialna ščetka z zobčastimi zobji, držanje svoje roke od vseh strani, kakor udi od zgoraj na vzdol. Pomagajte si nato ščetko vodo, ter izplaknite si usta temeljito, grgrajte Chlorodontno ustnovodo. Uspeh je presenetljiv! Neokusna barva zobnega oblozja je izginila in ostani vam v ustih prijeten svež občutek. Zahtevaju izrecno Chlorodontno zobno pasto. Tuba Din. 8.— in Din. 13.—. Dobiva se povsod.

do 87; sreneska, sušena, pariteta šid 75—77; pariteta Indija 74 — 76. — Oves: baški, srenski, 64/65 kg 94 — 96. — Moka: baška, srenski, 64/65 kg 94 — 96. — Moka: baška, banatska 30c in 30c+ 250 — 280; 24 230 do 240; 24 210 — 220; 24 165 — 175; 24 135 — 145; 24 85 — 90. — Otrobi: baški in srenski 66 — 68; banatski 64 — 66. — Fižol: baški, beli 112 — 117.

+ Budimpeštanska termska borza (20. t. m.) Tendence slaba, promet miren. Pšenica: za marec 13,62 — 13,64, za maj 13,97 do 13,98; ri: za oktober 7,00 — 7,61; za marec 8,52 — 8,54; koruza: za maj 8,76 do 8,77.

Sokol

Lutkovni teater

Ljubljanske Sokola v novi sezoni

Ko je pri nas lutkarstvo znova oživel ter se razširilo že v mnoge kraje naše dežele, si je lutkovni teater Ljubljanske Sokola našel nalogo, da čim bolj povzdigne ne to lepo umetnost ter seznanji z njejimi visokimi vrlinami čim širšo našo javnost. Pretekla sezona mu je v tem idealnem stremjenju potekala vedno uspešno. Uporizil je dva in dvajset igr., med njimi večina novitete, proti koncu sezone pa tudi igro za odrasle, s katero je bil za tovrstne igre led prebit. Da pa nudi še več, je pripravil teater za letošnjo sezono še pestrejši in izbrpnejši spored, ki ga bo izvajal na povečanem in moderniziranem odru. Predvajane bodo izvrstne slovenske igre — med avtorji Fran Milčinski, režiser Milan Skrbinek, mladinski pesnik Vlado Kapus, pisatelj Spicar, pisec lutkovnih igr. Mitja Svigel in drugi — dalje prevodi iz češke lutkovne literature ter igre znamenitega lutkovnega pisatelja grofa Frana Pacajca. Sodelovanje pa so obljubili tudi nestor slovenskega teatra Danilo ter znani naši glasbeniki, skladatelji in pevci mlajše generacije.

Za odrasle bo otvorila sezono revija »Jurček se rodi«, v kateri hoče teater seznaniti javnost z vsemi možnostmi lutkovnega odra. Revija, za katero je posebej komponirana glasha, bo obsegala dvajset različnih prizorov komične vsebine. Dalje se bo ponovila veseloigra »Črni ženina«, ki je na premieri v pretekli sezoni pred polno dvorano in odlično publiko dosegla nepričakovan uspeh in priznanje ter žela obilo smeha in zabave. Nadaljnji program za odrasle bodo igre resne in komične vsebine: Doktor Faust, Na Marsu, revija »Bo že zopet bolje«, Gluhi baron, Norci, Revolucija, poleg tega pa tudi prevodi iz inozemske odrske literature.

Za mladino otvori sezono v nedeljo 23. t. m. krasna pravljica »Janko in Metka«, dalje pa bodo uprizorjene igre pravljice, poučne in zabavne vsebine: Undina, vodna vila; Gasper se potepa; Zmaj Dirindaj. Potopljeni zvon; Dobro erce; Gasperjevo potovanje po svetu; Čez tisoč let; Zlatarja in gord; Gasper je židane volje; Gasper na drevesu; Na podrtem gradu; V kraljestvu živali; Gasper in žaba; V deveti deželi itd. — Ta lepi spored lutkovnega teatra Ljubljanske Sokola bo tako med mladino, kakor med odraslim gotovo vzbudil še več zanimanja za to malo umetnost.

Repertoarji

LJUBLJANSKA DRAMA.

Začetek ob 20.

Petek, 21.: Gospa Inger na Oestrutu. Premijera. B.

Sobota, 22.: Strast pod bresti. D.

Nedelja, 23.: Roksi. Izven. Zl.žane cene.

LJUBLJANSKA OPERA

Začetek ob 20.

Petek, 21.: Zaprtlo.

Sobota, 22.: Erika. Opereta. Premijera. Izv.

Nedelja, 23.: Trije mušketirji. Izven. Zl.žane cene.

Ponedeljek, 24.: Plesni večer Pia in Peno. Mlakar. Izven.

Šesta dramska noviteta v letošnji sezoni je Ibsenova drama v petih dejanjih. Delo je prevedel Fran Albrecht. Gospa Inger spada v mlajšo dobo ustvarjanja slovenskega nordijskega pisatelja Henrika Ibsena.

Dejanje ima zgodovinsko ozadje ter se godi na Norveškem v letu 1528. Naslovno vlogo igra gospa Marija Vera. Ibsenovo delo je nastudiral in zrežiral ga. Marija Vera, ki je s svojim velikim znanjem in teatralno rutino že kaj uspešno postavila več del na našem odru.

Premijera izvrstne operete Erika bo jutri. Libreto je napisal član opernega zbora g. Mač. Simončič, ki se je kot libretist prav srečno uveljavil s svojjo: Oj ta premetana ljubez. Snov je zajeta iz našega življenja v Dalmaciji, vse dejanje se vrši v današnjem času, v Dubrovniku. Celo vrsto glasbenih točk za to opereto je napisal v načinu današnje jazz-glasbe član našega orkestra g. Janko Gregorc. Nekatera točka so že splošno znane, postale so sluge. Pozna jih Ljubljana, še bolj pa Kranjska. Gora, kjer jih je zdravilišni Jazz na zahtevo občinstva večkrat dnevno igral. Za veselo razpoloženje bodo predvsem skrbeli Ribičeva in Koečeva ter g. Janko. Pa tudi vsi ostali imajo v tem pogledu zelo hvaležne vloge. Režija je Delakova. Muzika vodstvo Šušteršičeva. Plesne točke le nastudiral o. Golovin. Inscenacija je po naših g. Ujanjščeva. (Glej tudi današnji ulturni pregled.)

MARIBORSKO GLEDALIŠČE

Začetek ob 20

Petek, 21.: Zaprtlo.

Sobota, 22.: Friderika. Premijera.

Glasbena sezona v gledališču se bo otvorila v soboto z Leharjevo opereto »Friderika«. Ki ima divno muziko, zanimivo in srečno zajeto vsebino. Na harfo bo sviral znani glasbenik g. Lukež. Lepo scenerijo je nastihal g. Ussar, dirigira g. Herzog, režira g. Skrbinek. Nabavite vstopnice čim prej!

Gospodarstvo

Naši devizni predpisi

Nedavno smo šteli v »Klasičnik« Zavoda za pospeševanje znaniz trgovine ministertva za trgovino in industrijo (št. 18) zanimiv uvodni članek pod naslovom »Uloga novčarstva v splošnji trgovini i plačilne potekloče, koje hoče naš izvoz, ki zahtevuje takole: »Javna je tajnost, da so v naši državi v zakotni trgovini na razpolago vsa možna tuja plačilna sredstva (devize), s katerimi so trguje z znatnim disajem na breme dinarja, in da gremo pri pomanjkanju vsake, a kaj šele stroge kontrole uvozne trgovine, nasproti nadaljnjemu sistematičnemu slabljenju naše novčanice. Skrajni čas je, da se uvozna trgovina stavi pod najstrožjo kontrolo in da naša Narodna banka s sv. jimi organi vrši to kontrolo glede izvaževanja deviz, disponiranih za uvozno trgovino, ker je iz dosedanja izkušnja z nekaterimi klirinškimi sporazumi jasno pokazala, da se obveze iz glačevanja uvoza ne morejo dovolj uspešno zajeti, pri čemer najbolj trpi naš izvoz in cene naših izvoznih predmetov. Ker ni nade, da bi v doglednem času prišlo do ukinitve uvoznih prepovedi in omejitev ter deviznih predpisov v državah, kamor izvažamo, zato je treba posvetiti največjo pažnjo kompenzacijskim postopkom, da bi vsaj na ta način izenačili pasivni saldo naše trgovinske bilance. To nas bo spričlo razmer do absolutne potrebe reglementiranja uvozne trgovine, brez katerega devizni predpisi nimajo učinka.«

Iz življenja in sveta

Morsejevi signali v vesoljstvu

Radiotelegram bi se vrnil v 4 sekundah z Lune na Zemljo

Te dni smo poročali o zanimivem načrtu optika Gentscha iz Jene, ki hoče z novim žarometom s svetilnostjo 2 in pol milijarde svetel posamezne zatonjele partije na Luni. Z daljnogledom bi bilo potem mogoče opaziti te svetlobne lise na Meseču.

Eksplozivni je z danih tehničnih sredstev povsem izvedljiv — a vendar niso vidni tisti svetlobni žarki, ki se z njimi veže večina načrtov za oddajanje signalov v vesoljstvo. Ti načrti se bavijo največ predvsem z uporabo zelo kratkih elektromagnetskih valov, tako zvanih ultrakratkih brezžičnih valov, v te vrste. Najbolj znan je načrt ameriškega tehnika Gernsbacka.

Gernsback si je z začetek postavil »lažje« naloge kot prvo stopnjo za poznejšo medplanetarno telegrafijo. Najprej hoče pošiljati namreč signale na Mesec. Seveda mu ni nič na tem, da bi mu ondodni prebivalci, ki jih sploh ni, odgovarjali nanje. Gre mu v prvi vrsti za dokaz, da morejo žarki te vrste prebiti zemeljsko atmosfero in nadaljevati svojo pot v vesoljstvu.

Francoska gledališča v finančnih stiskah

Kakor poročajo iz Pariza, namerava francoska vlada prihodnje leto skrajšati subvencije za državna gledališča. Tako bo subvencija za Veliko opero zmanjšana za celih 400.000 frankov, medtem ko ostane subvencija Komichne opere nespremenjena.

Nemška odlikovanja francoskih kulturnih delavcev

Ob priliki slavnosti v Goethejev spomin je nemška vlada podelila Goethejevo medaljo trem odličnim francoskim, namreč ministrskemu predsedniku Herriotu, članu Francoske akademije Paulu Valéryju in pisatelju Andreju Gideju.

Nova železniška nesreča na Francoskem

V Cérancesu sta trčila osební in tovorni vlak. Osem mrtvih, kakšnih dvajset ranjenih in velika gmojna škoda je bila posledica tega trčenja. Slika kaže zgoraj razbite vagone osebnega vlaka, spodaj iztirjene in razbite vagone tovornega vlaka

Ameriški spomini

Napisal LOUIS GOLDING, avtor romana »Magnolia Street«, največjega knjižnega uspeha zadnje literarne sezone na Angliškem.

Pred nedavnim sem se vrnil po poletnem bivanju v Ameriki in uživam v počitnicah v podeželní hiši iz petnajstega stoletja v Sussexu. Na drugi strani stoji majhna normanska cerkev, ki jo navaja že prva angleška zemljiška knjiga. In ta, v osrčju svoje domovine, mi šele postaja Amerika trdno določena celota — kakor slika, ki jo gledam z notranjim očesom, ali sonata, ki jo poslušam s duševnim ušesom.

Sestavljena je iz tisoč neznanosti, ki sedaj nimajo več imena, iz vrste vtiskov in občutkov, ki so se obdržali. Naslanjam se na grm rožmarina in mislim na Ameriko. Spominjam se, kako nenadoma sem videl moleti Chanin Building iz nebotičniške gošče 42. ceste v New Yorku. V modrino neba rezal kakor svetlo, oster meč. Spominjam se male zamorke ob bregu Otusa, ki si je popevala tuborne naprave, da sem mislil: srce ji bo počilo. Nenadoma je opazila vodno podgano, ki je bila videti, kakor da hoče svoj nasek obrisati ob rokav, ki ga ni bilo. Tedaj se je dekle zasmajalo in njen smeh je bil takšen, kakor da bi je nekdo ob medeno posodo.

Spominjam se znanega milijonarja, ki me je povabil na obed v veliko, s težkimi preprogami in dragocennimi gobelinami pokrito dvorano, ki je bila kakor razkošna dvorana italijanske renesance in je vendar ležala visoko v nekem nebotičniku Wall Streeta. Predložili so mi jedi, ki bi napravili Lukula bleda od nevoščljivosti — milijonar pa je smel pojediti samo kos kruha in malo ovsene kaše.

Za takšen eksperiment je Mesečeva obla razmeroma blizu, saj znaša njena oddaljenost od zemlje »samo« okrog 400.000 km. Ker se dajo valovi, s katerimi hoče operirati Gernsback, oddajati v čisto določeno smer, bi zadelo lahko ob površino Meseča in bi se od tam odbili na Zemljo nazaj. Na ta način bi prejeli nekakšen odgovor na zemeljski radiotelegram. Ta odgovor bi bil dokaz, da morejo valovi skozi »zračje« v vesoljni prostor. Ves eksperiment bi trajal zelo malo časa, saj se ultrakratki valovi razširjajo skoraj z brzino svetlobe, t. j. 300.000 km na sekundo. Zato bi se moral radiotelegram z Zemlje na Mesec vrniti po 3 do 4 sekundah na Zemljo.

Seveda pa bi zahteval poskus silno močne oddajne postaje. To bi bilo s tehničnega stališča mogoče zgraditi — vprašanje pa je, koliko bi veljalo. In tu tiči največja ovira za izvedbo Gernsbackove misli. Gernsback pa je že naslovil plamteč apel na ameriške milijarderje, da bi zbral potrebna denarna sredstva. Doslej se ni odzval še nobeden.

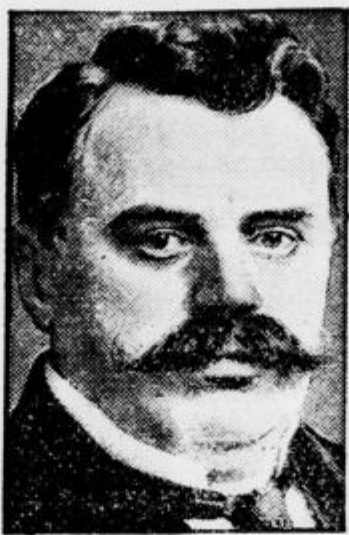
Poincaréjevi spomini

Bivši francoski ministrski predsednik Poincaré je izjavil zastopniku pariškega »Petit Journala«, da bo izdal še 6 ali 7 zvezkov svojih spominov, ki bodo obravnavali dobo od 1. 1920.

Zračna zveza med Londonom in New Yorkom

V Londonu se vršijo priprave za uvedbo stalnih zračnih zvez med Londonom in evropskimi prestolnicami po eni strani in z New Yorkom po drugi strani. Zveza med New Yorkom se bo vršila preko Azorov in Bermudov. Poskusi z novim orjaškim letalom so uspešni zelo dobro. Navzlic hudemu viharju je to letalo s 24 potniki z lahkoto preletelo Ocean.

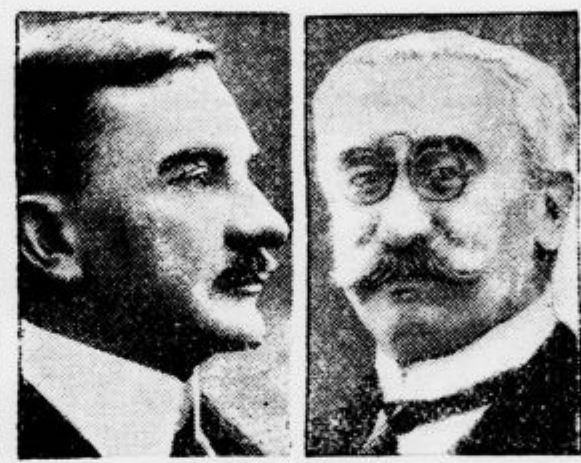
K spremembam v češkoslovaški vladi

František Udržal,

dosedanji predsednik vlade, ki je odstopil zaradi bolehnosti in izčrpanosti. V svojem političnem ustroju se vlada ne bo spremenila, ker ga nadomesti na predsedniškem mestu najbrž František Malypeter, predsednik parlamenta

Protisovjetski politični pravec v Romuniji

Ker dosedanji predsednik romunske vlade dr. Vajda Voevod ni dobil kraljevega pristanka za svojo vnanjo politiko — hotel je skleniti z Rusijo pakt o medsebojnem nenapadanju — je podal ostavko na svoj položaj. Njegov naslednik je dr. Julij Maniu, ki je prav tako član narodne zarisanke stranke kakor Vajda Voevod. toda v vnanji politiki je na strani Titulescu, ki je nasprotnik vsake zveze z Rusijo.

Levo: Maniu. Desno Vajda Voevod

Ženska in znanost

Na letošnji konferenci britske družbe za napredek znanosti je med predavatelji nastopila tudi kakšnih 30 žensk. O psiholoških vprašanjih je predavala profesorica Beatrice Edgelova, ki je bila imenovana pred nekoliko let kot prva ženska za voditeljico psihološkega oddelka na londonski univerzi.

Veliko zanimanje je vzbudilo predavanje arheologinje ge. Caton Thompsonove o njenih novih najdbah v oazi Kargi. Sredi puščave je Thompsonova odkrila fosilne vire, ki so jih ljudje uporabljali bržkone pred 35.000 leti. Našla je tudi mnogo predzgodovinskega orožja in orodja. Na konferenci je nastopila tudi znamenita botanikarka ga. Helen Gwynne Vaughan, ki je tudi članica predsedstva britske znanstvene družbe. Če nimajo je, da se znanost bavi čedalje bolj tudi z gospodinjskimi problemi, o katerih so poročale tri znanstvenice.

Med angleškimi znanstvenicami si je pridobila veliko ime ga. Dorothy Garrodova s svojimi senzacionalnimi odkritji v Kar-melskem gorovju v Palestini. Našla je poleg kupa prazgodovinskega orožja in orodja tudi okostnjake, ki kažejo, da je v Palestini pred 7000 ali 8000 leti živel davno izumrlo pleme negroidnega značaja. Ti palestinski pračloveki so bili vneti kamibali.

Škofje zahtevajo zdravniško nadzorstvo Terezije Neumannove

»Konnersreuthska svetnica« Terezija Neumann

Na zadnji konferenci bavorskih škofov je bilo sklenjeno, da se mora podati Terezija Neumann na kakšno univerzitetno kliniko, kjer bodo zdravniki znanstveno preiskali njeno skrivnostno življenje

Raziskovalec Himalaje padel s piramide

Iz Kaira poročajo, da se je pri dviganju na veliko piramido smrtno ponesrečil prof. Herrom, član zadnje nemške ameriške odprave na Himalaje. Spodrsnilo mu je, padel je v globino in ostal na mestu mrtve.

Pravkar izšla številka ilustrovane tedenske revije

„ŽIVLJENJE IN SVET“

vsebuje naslednje zanimivosti:

JESENSKA MELANHOLJA (Naslovna slika: delo Hinka Smrekarja)
SKRIVNOST KOZMICHNEGA ŽARENJA (Prof. Avgust Piccard — s sliko)
ZNANOST O ZVOKU (s slikami)
DR. ARNOŠT MUKA (s sliko)
V DUŠANOVEM CARSTVU (Iv. Podraž — s slikami)
PREDHODNIKI NASEGA JEKLENEGA PERESA (s slikami)
SLIKE IZ ŽIVLJENJA SVETA
PRI GLAVOREŽIH (s sliko)
NAJSAMOTNEJŠI OTOK NA SVETU

V DEZELO CHRISTIANOV (Dr. Božerkerj — s slikami)
STRAHOTE GILJOTINE (s slikami)
CLOVEK IN DOM (Pisani stol — s sliko)
FOTO AMATER
TRI MINUTE POTOVANJA (Macao — s sliko)
KOLIKO MUH POJE LASTOVICA
ZNAMKE PRIPOVEDUJEJO (Stot-niški pes — s sliko)
SAH
ANEKDOTA
MALA LASTOVICA
HUMOR (Adamson)

»ŽIVLJENJE IN SVET« se narača v Ljubljani, Knaflijeva ulica 5. — Posamezne številke 2 Din po vseh trafikah

„Uradni list“ na marmorju

Prof. Guido Calza, ki vodi izkopavanja v Ostiji pri Rimu, je zadel pri teh izkopavanjih na popisano marmorno ploščo, ki je vsebovala nekakšno kroniko dogodkov za časa cesarja Trajana, in sicer v letih 108.—113. po našem štetju.

Napis govori o velikih javnih zgradbah, ki jih je dal cesar Trajan izvršiti v Rimu, n. pr. terme, ki nosijo njegovo ime, Trajanov forum in baziliko Ulpia, ki jo je v preteklem letu izkopal znameniti starinar. Slovec Corrado Ricci v njenem polnem obsegu. Nadalje omenja kamen Trajanov steber, obnovitev Vestinskega svetišča na Cezarjevem foru, vodovod iz Braccianskega jezera do Rima in druge gradbe. Med dogodki navaja smrt cesarjeve sestre Marcelle in veliko ljudsko slavnost, ki je v l. 110. trajala 23 dni.

Prof. Calza je povedal novinarjem, da

je marmorni napis odkril čisto slučajno. Kamen meri v dolžino 160 cm, v širino 58 cm in so ga v poznejšem času uporabili po vsej priliki kot prag za poznoantičen tempel v Ostiji, ki so ga pričeli pravkar odkopavati. Prof. Calza pravi, da je smatral kamen za neko vrsto rimskega uradnega lista, kajti dogodkov in stvari, ki jih omenja, niso zabeležili šele po letih, temveč postopoma takoj, kakor so se dogajali. Na ta način je bila javnost poučena o teh dogodkih. Kameniti časnik predstavlja nekakšno kroniko dogodkov v prestolnici in za njih redakcija je bil odgovoren cesarjev prokurator, ki je imel značaj ti-skovnega vodje. Po njegovi redakciji so v Rimu zapisali rimske dogodke na majhnih tablicah in jih razpustili provincialnim upravam, ki so jih morale v obliki napisov sporočiti javnosti.

Bivši avstrijski oficir obtožen smrti 2000 srbskih vojakov

V Bratislavi se je pričel senzacionalen tiskovni proces, v katerem se mora zagovarjati urednik František Dvornik za svoje obtožbe nasproti ravnatelju češkoslovaške podonavske broderske družbe Zdenku Hudečku. Dvornik je obtožil Hudečka v svojem listu »Obrana Slovenska«, da je dal 23. junija 1915 kot poveljnik avstro-ogrskih podmornic (U 15) torpedirati italijanski parnik »Citta di Messina«. Na parniku je bilo oja 2000 srbskih vojakov, ki so vsi utonili. Po vojni je zahtevala Jugoslavija in Italija izročitev Hudečka, češ, da je bil potopljeni parnik lazaretna ladja. Izročitev pa se ni izvršila.

Hudeček je težil Dvornika in je navedel v svoji tožbi, da ni bil nikoli povelj-

nik navedene avstrijske podmornice in da tudi nikoli ni dal torpedirati nobenega italijanskega parnika.

Dvornik je navedel v svojo obrambo celo vrsto prič, med njimi visoke častnike in bivšega češkoslovaškega poslanca v Beogradu Jana Sebo. Ta je baje izpovedal o Hudečku zelo obtežljive stvari. Temu nasproti pravi priča, rezervni polkovnik Peter Prokič, da mu ni nič znanega o torpediranju kakšnega parnika v navedenem času, še manj pa, da bi se z njim potopilo 2000 srbskih vojakov. »Citta di Messina« je bila pač torpedirana v juniju 1916, a pri tem je utonilo 2000 italijanskih vojakov, ne pa Srbov. Češkoslovaška javnost pričakuje z napetostjo izid procesa.

Bogataš, ampak samo po imenu!

V Londonu živi mož, ki razpolaga s premoženjem 55,5 milijona funtov, od katerih pa ni njegov niti en penny. Ta ogromna vsota je namreč premoženje angleškega vrhovnega sodišča, in mož, ki ga upravlja, je sir Claud Shuster, kraljevi odvetnik, ki je tu na sliki

Dalaj lamaova zahvala

Britska biblijska družba je dala religiozno knjigo »Pot romarja« prevesti v tibetski jezik in je poklonila luksuzen izvod dalaj lami, poglavarju tibetske cerkve. Dalaj lama se je zahvalil družbi v zelo prijateljskem pismu, ki je datirano z 10. dnevom 10. meseca v letu železne ovce. V pismu pravi, da mu je kot učitelju veroizpovedi »rumenega klobuka« (moderizirane budistične vere) zelo težko sprejemati nauke druge vere, vendar pa da zelo cení pozornost, ki so mu jo s knjigo izkazali.

Zavratni plin

V prastari hiši v Kremsu (Avstrija) je živel 81-letna vdova Marija Lechnerjeva s svojim 43-letnim sinom, pekarskim pomočnikom Ferdinandom. Te dni je Lechnerjevo hotela obiskati njena sestra in jo je našla mrtvo v njenem naslanjaču. Menili so, da je smrt nastopila zaradi srčne paralize in tudi mrtvaški list je navedel ta vzrok. Drugega dne so sorodniki iskali Ferdinanda Lechnerja, da bi dobili navodila za pokop matere. Našli so ga v isti sobi in na istem mestu mrtvega kakor njegovo mater. Ta drugi primer smrti je dal povod za natančnejšo preiskavo in tudi mnestna plinarna je dala preiskati plinovod v hiši. Ta preiskava je dognala, da je bil plinovod malo poškodovan in iz te priškodbe se je dvigal zavratni plin v stanovanje. Tu je povzročil tajinstveno smrt obeh nesrečnikov.

ANEKDOTA

V neki ameriški kliniki so prepehtali pravkar operiranega pacienta v njegove sobo. Ko se je zbudil, je čul, kako se v njegovi bližini pogovarjata dva druga pacienta. »Ali so vas tudi operirali?« vpraša eden izmed pacientov. »Seveda,« odgovori drugi, »celo dvakrat. Profesor je velik strokovnjak, toda silno pozabljiv. Vse je šlo v najlepšem redu, toda po deseti dneh so me napadle bolečine. Preiskali so me in so mi še enkrat odprli telo. Profesor je namreč v mojem trebuhu pozabil kos vate.« »Z mano je bilo podobno,« je dejal prvi, »samo da je bil pozabljen v mojem trebuhu pinco. V tem trenutku se odprejo vrata, profesor vstopi in vpraša: »Oprostite, ali je kdo slučajno videl moje naočnike?« Tedaj se je novo operirani pacient onesvestil.

Vsak dan ena

»Čestitam na dvojkah, gospod Leban!«
»Potem ste se zmotili. Oglasite se pri mojem sosedu!«
»No, potem vam pa še posebno čestitam, gospod Leban!«
(»Nebelspaltere«)

Michel Zévaco:

174

Pardaillanov sin

Zgodovinski roman

Konji so v divjem diru drevili naravnost proti njima. Kočijaž, ki ni bil izgubil prisotnosti duha, je jel ob pogledu na hrabra reševalca še obupneje trzati za vajete, da bi že pred odločilnim trenutkom oslabil odpor posameznih živali.

Kralj je pomolil glavo skozi vrata. Hotel je videti, kaj bo. Bled je bil zelo, a do zbežnosti mu je bilo še daleč. Niti besedice ni rekel, le mislil si je:

»Pod kolesa bosta prišla, nesrečneža ... In zaman!»

Tisti mah so konji pridirjali do drzne dvojice. Oba plemiča sta hkratu planila nanje. Z eno roko sta se obesila sprednjima dvema za udi, z drugo sta ju stisnila za puhteče nozdrvi. Nista ju izkušala ustaviti. Tudi vleči se nista dala. Samo tekla sta, s konji vstric.

A njihovi železni pesti sta neusmiljeno gnetli konjena nosmce. Henrik IV., ki je sedel na tisti strani, kjer je bil Jehan, je videl, kako je konj besno stresel glavo, da bi odvrnil živo oviro, nato pa od bolečine zarezgetal.

Kakih štirideset korakov daleč sta morala rešitelja tako teči, med tem ko sta konja, omamljena po silni bolečini, zmanjševala hitrost svojega dira.

»Zdaj ni več nevarno skočiti iz voza,« je rekel vojvoda Belle-gardski. »Za Boga vas prosim, sire, skočite.«

Tako govoreč je odprl vrata.

»Ta dva hrabra človeka gotovo ne bosta dovolj močna, da bi ustavila štiri podivjane živali,« je pritegnil vojvoda Liancourtški. »Skočite, sire, skočite.«

Takih misli je bil tudi Henrik IV. Brez obotavljanja je skočil iz kočije. Nič se mu ni zgodilo.

»Uf! Čas je bil!« je rekel sam pri sebi, ko se je začutil na trdnih tleh.

Liancourt in Bellegarde, vsa bleda in prepadena, sta čakala samo tega. Globoko sta se oddahnila in skočila za kraljem.

Prav za prav bi bila lahko mirno počakala v kočiji, zakaj čez nekaj sekund sta ukročni živali obstali sredi ceste.

Pardaillan in njegov sin sta morala zdaj ukrotiti tudi zadnja konja, ki sta brcala in se vzpenjala, kakor da bi hotela zdrijeti preko svojih prednjih tovarštev. A ta posel je trajal le nekaj sekund. Zdaj, ko jih je pijana blaznost minevala, so bile videti uboge živali zelo potrte.

»Piti jim dajte,« je Pardaillan svetoval kočijažu, »pa bodo tako potolaženi.«

Henrik IV., ki je dotlej videl Jehana samo v hrbet, ga še ni bil spoznal. Pardaillana ni bil niti opazil. Šele v tem trenutku ju je utegnili toliko pogledati, da je videl, kdo sta. Z iztegnjeno roko je pristopil k Pardaillanu, komaj brzdaje svojo ganjenost in razburjenje:

»Ventre-saint-gris, prijatelji, menda je res usojeno, da morate ob vsakem najinem srečanju tvegati življenje za mojo rešitev! Ne vem, kako naj se vam zahvalim!»

»Pha,« je malomarno rekel Pardaillan in stisnil kralju roko, »to pač ni vredno besede.«

»Seveda ne!« je oporekel kralj. »Malo je manjkalo, pa bi ležali s polomljenimi kostmi na cesti!«

Nato je s toplo vnkljivostjo dodal:

»Upam, da vam bom vsaj to pot smel pokazati svojo hvaležnost?«

Bodi si, da je hotel prezreti Jehana Hrabrega, bodi si, da je hotel naprej pomisliti, kako naj se vede proti njemu — vsekako je stal tako, ja mu je obračal hrbet.

Jehan, ki ni poznal njegovega značaja, je mislil, da je to naključje. Mirno je čakal, da se kralj izvoli obrniti k njemu. Tisti, ki ga je hotel rešiti ne glede na svojo lastno nevarnost, ni bil kralj, ampak Bertillon oče. Njegov namen je bil dosežen. Ostalega mu je bilo malo mar.

Zato je pa Pardaillan tem bolje poznal kralja. V tem, kar je bilo po mnenju njegovega sina slučaj, je kaj dobro čutil premišljen namen. In njegove oči so dobile hudomušni izraz človeka, ki se pripravlja, da jo zagode nekomu. S kar moči prostodušnim izrazom in prijaznim nasmeškom je stopil k Jehanu, ga prijel za roko, ga privedel h kralju in vzkliknil s čudovito nedolžnim poudarkom:

»Če je vaše veličanstvo tako dobre volje, naj izkaže svojo hvaležnost temu mlademu možu. Zasluži jo prav gotovo bolj od mene, zakaj brez njega ne bi bilo vašega veličanstva več med živimi.«

V pogledu, ki ga je Henrik uprl v mladega človeka, ni bilo nič dobrohotnosti, in tudi rekel mu ni besedice. Bil je v zadregi. Prav za prav mu je ta Jehan Hrabri zelo ugajal — da, na tistem ga je celo občudoval.

A baš te dni se je morala zgoditi tista grda reč na Montmartru: poročila o njej so bila taka, da ni smela ostati nekanzovana. Odtod njegova neodločnost in slaba volja!

Pardaillan ni pokazal, da bi bil opazil kraljev hladni sprejem. Trdovratno, a z zelo resnim glasom je nadaljeval:

»Brez tega mladega človeka me ne bi bilo tu in mu po tem takem ne bi bil mogel pomagati rešiti vašega veličanstva gotove smrti ... Rekli ste, sire, da je malo manjkalo, pa bi si bil polomil kosti. Res je. A to, da sem tvegval za vas svoje stare ude, ni bilo velika žrtve. Ta mladi človek je pa šele ob začetku svojega življenja ... Ljubezen mu cvete; vse razloge ima, da bi živel, kar najdelj more. In vendar se ni obotavljal ... Zato ponovim: on je tisti, ki naj mu kralj pokaže svojo hvaležnost, če je taka njegova volja.«

S P O R T

Zaključek balkanskih iger

Zmaga Grčije s 145, druga Jugoslavija s 73 točkami

Atene, 16. oktobra. Danes je zaključku tretjih balkanskih iger prisotnovalo ogromno število gledalcev, preko 60.000, ki je navdušeno pozdravljalo reprezentante balkanske mladine. Ravno tako je množica navdušeno pozdravljala angleškega admirala Chatwooda in angleške mornarje, ki so svojčas nudili prebivalstvu veliko pomoč na potresnem ozemlju Chalkidike. Že ob 14 je bil stadion zaseden. Malo pred 15. so prikorakali v stadion angleški mornarji s nad 80 mož broječo godbo na čelu navdušeno pozdravljajo. Res impozantna slika! Istočasno so prišli odličniki, med njimi mnogi ministri generalitete, pooblaščeniki vsi tri vseh nastopajočih balkanskih narodov, med njimi moramo zlasti omeniti ideologa balkanske unije Papanastasijsa, predsednika grške delegacije za balkansko konferenco. Nato se je vršila na prošnjo predsednika grškega atletskega saveza g. Rinopoulou spominska svečanost za g. Chryssafisa, enega izmed ustanoviteljev balkanskih iger, ki je preminul pred dvema dnevnoma.

Tekmovanja zadnjega dne so bila ne ena, nadse zanimiva, temveč so tudi v kvadrantnem oziru krasno uspešna.

Rezultati so bili:

Predtek 400 m: 1. predtek: 1. Passi (G.) 51,6. 2. Tučan (J.) 53. 3. Mehmedali (T.) 54. ena petina; 2. predtek: Stavrinis (G.) 53. ena petina; 2. Nemes (R.) 54. dve petini; 3. Ferencšak (J.) 54,6.

Predtek 110 m z zaprekami: 1. predtek: 1. Hadjigrigorin (G.) 18. 2. Tewfik (T.) 18,2. 3. Virgil (R.) 18,6. 2. predtek: 1. Mantikas (G.) 15,5. 2. Buratović (J.) 16,8. 3. Gančev (B.) 17,4.

Tek 1500 m: 1. Georgakopoulos (G.) 4:13. 2. Tsoukalas (G.) 4:15. 3. Lapusan (R.) 4:18. ena petina; 4. Veković (R.) 4:21. ena petina; Krevs (J.) 4:23.

Drugi naš zastopnik Zorja je zaradi indispozicije popolnoma odpovedal. Krevs je kljub veliki utrujenosti po napornih tekih na 10 in 5 km dosegel svoj najboljši čas in dragoceno točko.

Stanje: Grčija 99, Rumunija 49, Jugoslavija 48, Bolgarija 15, Turčija 14.

Met kopja: 1. Papageorgin (G.) 57,47. 2. Kovačević (J.) 56,47. 3. Riess (R.) 55,34. 4. Georgieff (B.) 53,69. (nov bolgarski rekord). 5. Rottman (R.) 51,992. Zelo dobri rezultati! Odlični Kovačević Lanski zmagovalec Jugosloven Messner (51,64 m) je slabše metal od letošnjega šestoplasiranega Šaparija, ki je nastopil s poškočevano no-go. Kljub temu pa je zaostal le par cm za Rumunom Rottmanom! Z malenkostnim prestopom je dosegel marko preko 54 m!

Stanje: Grčija 104, Rumunija 53, Jugoslavija 52, Bolgarija 17, Turčija 14.

Finalna teka 110 m z zaprekami: 1. Mantikas (G.) 14,9. (nov grški in balkanski rekord). Odlični rezultati! 2. Buratović (J.) 15,4. (izenačen jugoslovanski rekord). 3. Hadjigrigorin (G.) 16,3. 4. Gančev (G.) 16,4. 5. Tewfik (T.) 17,4. (nov turški rekord).

Stanje: Grčija 112, Jugoslavija 56, Rumunija 53, Bolgarija 19, Turčija 15.

Finalna 400 m: 1. Nemes (R.) 51. dve petini; 2. Passi (G.) 51. tri petine; 3. Ferencšak (J.) 52. dve petini; 4. Stavrinis (G.) 52. tri petine; 5. Tučan (J.) 54. ena petina; 6. Kovačević (J.) 56,47. 3. Riess (R.) 55,34. 4. Georgieff (B.) 53,69. (nov bolgarski rekord). 5. Rottman (R.) 51,992. Zelo dobri rezultati! Odlični Kovačević Lanski zmagovalec Jugosloven Messner (51,64 m) je slabše metal od letošnjega šestoplasiranega Šaparija, ki je nastopil s poškočevano no-go. Kljub temu pa je zaostal le par cm za Rumunom Rottmanom! Z malenkostnim prestopom je dosegel marko preko 54 m!

Stanje: Grčija 118, Jugoslavija 60, Rumunija 58, Bolgarija 19, Turčija 15.

Maratonski tek: Letos se je vršil prvi maratonski tek iz starodavne vasice Maraton. Proga je bila skrajno težavna. Zmagal je že tretjič Rumun, letos Gali v času 3:20:41; naslednja mesta do sedmega so zasedli Grki: Gostas 3:27:25. Priftis 3:40. Dimitropoulos 3:51:40. Droumas 3:54:2. Kot sedmi in osmi sta se plasirala Jugosloveni Šporn in Vidović. Dočim sta Rumuna Manea in Panait odstopila. V klasifikaciji balkanskih iger se ocenita samo po dva zastopnika vsake države zaradi česar sta Šporn in Vidović zasedla četrto in peto mesto.

Stanje: Grčija 125, Jugoslavija 63, Rumunija 63, Bolgarija 19, Turčija 15.

Skok ob palici: 1. Andreopoulos (G.) 3:15. (nov grški in balkanski rekord). 2. Dožev (B.) 3:40. (nov bolgarski rekord). 3. Buratović (J.) 3:50. Travlos (G.) 3:40. 5. Zupančič (J.) 3:20. Buratović je dosegel svoj najboljši rezultat, Zupančič pa je poptustil.

Stanje: Grčija 132, Jugoslavija 67, Rumunija 63, Bolgarija 23, Turčija 15.

Skok v daljavo z zaletom: 1. Papamihail (G.) 6,86. 2. Buratović (J.) 6,555. 3. Kokkinis (G.) 6,52. 4. Gančev (B.) 6,33. 5. Lupan (R.) 6,28.

Stanje: Grčija 140, Jugoslavija 71, Rumunija 64, Bolgarija 25, Turčija 15. Mio-ković, naš drugi skakač, je popolnoma odpovedal. Novaković, ki je bil določen za to disciplino, je bil zaradi neodločnosti odstranjen iz reprezentance.

Stafeti 4 krat 100 m: 1. Grčija (Kamizoulis, Filiakos, Frangoudis, Mautikas) 43. dve petini (nov balkanski rekord). 2. Rumunija 44. tri petine. 3. Turčija 45. 4. Jugoslavija (Miočević, Šlapar, Buratović, Zupančič) 45. tri petine. 5. Bolgarija 46. tri petine. Zopet veliko razočaranje! Naša stafeta s tremi rezervami za Jamnickega. Skoka in Stevanović! Klubčka stafeta ASK Primorja, ki je letos dvakrat zaporedoma dosegla rezultat 44 štiri petine, bi bila brez dvoma odločilno posegla v borbo za drugo mesto.

Končni izid tretjih balkanskih iger: 1. Grčija 145, 2. Jugoslavija 73, 3. Rumunija 68, 4. Bolgarija 26, 5. Turčija 18 točk.

Oficijelne so bile balkanske igre zaključene z mimohodno angleških mornarjev katerih godba je pred tribuno zaigrala grško in angleško himno, nakar so bile spuščene z drogov zastave vseh balkanskih držav ob igranju vseh državnih himen.

Zvečer so bili pri banketu atletičarjem odobrovali s krasnimi darili in plaketi. Jugoslovanska ekipa, kot najboljša zunanja, si je priborila darilo grškega ministrstva za javna dela.

Navajamo še končno razmerje točk v 1. 1931. in 1. 1932. Grčija: 1. 1931. 131. 1. 1932. 145 točk. napredek za 14 točk. Jugoslavija 1. 1931. 91. 1. 1932. 73 točk. napredek za 18 točk. Rumunija 1. 1931. 61. 1. 1932. 68 točk. Bolgarija 1. 1931. 25. 1. 1932. 26 točk. Turčija 1. 1931. 20. 1. 1932. 18 točk.

Ilirija: Svoboda

V nedeljo se nadaljuje podsestavno prvenstvo. Na igrišču Ilirije se vrši prvenstvena tekma Ilirija: Svoboda, ki spada gotovo med najzanimivejša srečanja jesenske sezone. Šaj se po dosedanjih rezultatih sodeč srečata dva skoraj popolnoma enakovredna nasprotnika. Svoboda je dosedaj odigrala tri tekme, z Rapidom in Primorjem je igrala neodločeno, izgubila je pa proti Železničarjem. Ilirija bo v njej vsekakor trčila na resnega nasprotnika, ki ga nikakor ne sme podcenjevati. Tudi Ilirija je dosedaj odigrala tri tekme, od katerih je v dveh zmagala, tretjo proti Rapidu pa je izgubila. Preteklo nedeljo je Svoboda pokazala prav lep nogomet in zato je računati da bo nedeljska tekma vsekakor na višku. Tekma se bo vršila ob 15. na igrišču Ilirije, popreje pa igrata rezervi obeh klubov.

Službene objave LNP

(Iz seje p. o. 19. t. m.)

Navzoči gg. Stanko, Rav. Setina, Novak, Groselj, Kovač, Petrič, Setina R., Brumen, Arkoš.

V nedeljo 23. t. m. se določijo prvenstvene tekme:

Ljubljana, igrišče Ilirije ob 15.15 Ilirija: Svoboda, predtekma ob 13.30 Ilirija II: Svoboda II. Službojuči odbornik inž. Debelak, nadzor nad blaginjo rav. Setina. Vse klub mora postaviti po pet rediteljev. Dopolne ob 9. Reka: Svoboda. Vič, ob 10.30 druga poskusna tekma Zadruga: Sparta. Službojuči odbornik Novak. Vsa klub mora postaviti po tri reditelje. — Igrišče Primorja ob 10. Grafika: Hermes. Službojuči odbornik Grošelj. Vsa klub mora postaviti po tri reditelje.

Marihor, igrišče Železničarja ob 14.45 Železničar: Primorje. Službojuči odbornik Marussig.

Domžale, igrišče Diska ob 15. Disk: Domžale. Službojuči odbornik Vospernik. Vsa klub mora postaviti po pet rediteljev.

Hrastnik, igrišče Hrastnika ob 15.30 Hrastnik: Zagorje. Službojuči odbornik Linovšek.

Vzame se na znanje poročilo M. O. Trbovlje da Rudar Hrastnik, ne bo nastopil v prvenstveni tekmi proti Amaterju iz Trbovlj 23. t. m. v Trbovljah ter se tekma verifičira 3. t. m. p. f. za Amater. — Preložiti se prvenstvene tekme Celje: Marihor, določena za 23. t. m. v Celju.

Po nalogu JNS Beograd se odigrajo kvalifikacijske tekme 23. t. m. v Celju ob 15. Celje: Slovan, Ljubljana. Službojuči odbornik Svetek. Vsa klub mora postaviti po pet rediteljev. Poziva se MO Celje, da pravčasno poskrbi za zadostno varnostno službo, nadalje da ugotovi, če so na igrišču Celja golove naprave v redu, kar mora javiti LNP do sobote 22. t. m. opoldne, v nasprotnem primeru se določi tekma na igrišču Atletikov. — V Čakovcu ob 15. Čakovčevki SK: Rapid Marihor. Službojuči odbornik LNP dr. Mežnarčič.

Odobrijo se prijateljske tekme 23. t. m. Svoboda, Zagorje: Svoboda, Zalog v Zagorju, predtekma Svoboda II. s Retje II. — Amater: Ilirija II. v Trbovljah. Predtekma Amater II.: Rudar II. ni dovoljena. Trbovlje: Retje v Trbovljah s predtekma obeh rezerv.

Vzame se na znanje zapisnik MO Trbovlje od 17. oktobra. — nadalje dopis ZNP Zagreb, br. 1263/32. od 15. t. m. in dopis BLP Beograd, br. 3676/32. od 15. oktobra.

Poziva se Ilirija, Ljubljana, da javi do prihodnje seje 23. t. m. event zadržke proti verifikaciji igralca Jakšiča Milovana za drug klub, ter da pošlje njegovo legitimacijo, kakor tudi Čakovčevki SK za igralca Makovca Josipa, ki se prijavlja za drug klub. — Protest Marihora proti verifikaciji prvenstvene tekme Marihor: Ilirija, odigrane 9. t. m. v Ljubljani se odstopi SZNS v Ljubljani v izjavo.

Verifičirajo se s pravom nastopa 22. t. m. za Slovana, Ljubljana. Sluga Karel; za Jugoslovijo, Celje. Suholežnik Franjo in Kunej Franjo; za Retje, Trbovlje. Zupančič Franc; s pravom nastopa 23. t. m. za Grafiko Ljubljana Zajec Rado; za Sparto, Ljubljana, Baj Anton. Zavrae se verifikacija igralca Jęgršnik Albin in Tofant Juro, ker nista priložili njuni legitimaciji.

Verifičirajo se prvenstvene tekme: Trbovlje: Zagorje 6: 4. Hrastnik: Dobrna 3: 2. Mura: Pustakovečki SK 4: 2. Atletik SK: Šosteni 4: 0 in Rudar: Retje 2: 1. — Tajnik II.

Iz LNP. Danes ob 12.30 seje k. o. v damskem salonu kavarnе Emone. K zaslišanju se pozivajo ob 14.45 Hasl (Primorje), Starman (Svoboda), Drobež Lado (Korotan), Trobevešek (Grafika), Zemljak Slavko (Svoboda) in Zadel Samo (Ilirija). Tajnik III.

Službeno iz OZDS: V nedeljo se delujejo tile sodniki: V Ljubljani: Ilirija: Svoboda, igr. Ilirije, ob 15. g. Cimperman, Ilirija II.: Svoboda II., igr. Ilirije, ob 13.30 g. Mahkovec, Reka: Svoboda, Vič, igr. Ilirije, ob 9. g. Zupan, Sparta: Zadruga, igr. Ilirije, ob 10.30 g. Dolinar, Grafika: Hermes, igr. Primorja, ob 10. g. Ramovš, V Marihoru: Železničar: Primorje, ob 14.30 delegira OZDS pri JNS, rezerva g. dr. Planinšek; v Čakovcu: Čakovčevki: Rapid ob 15. delegira OZDS pri JNS, rezerva g. Ochs; v Celju: Celje: Slovan, igr. Atletik, ob 15. g. Deržaj; v Hrastniku: Hrastnik: Zagorje ob 15.15 g. Zupan, v Trbovljah: Amater: Ilirija II. prijateljstva, ob 15. g. Pevalček. v Domžalah: Disk: Domžale, ob 15. g. Lukežič.

Službene objave sekcije ZNS. Izpiti za podsestavne nogometne sodnike se bodo vršili v Trbovljah dne 23. t. m. ob 9. dopoldne v prostorih gostilne Pravdič za naslednje kandidate: Lunder Dušan, Božič Adalbert, Pečar Matko, Reitmayer Mirko (vsi Trbovlje), Arhar Franc (Zagorje), Marussig Guidon (Sevnica) in Gernedel Milan (Litija). Poverjeniki sekcije g. Marin se naproša, da zagigura lokal in pri MO eno tekmo dopoldne v prostorih restavracije pri tekmi Amater: Ilirija, v Kranju, dne 23. t. m. ob 13.30 v prostorih restavracije »Pošta« za kandidate: Repič Drago, Colnar Otmar, Kern Dore, Engelman Marjan in Potušek Avgust. SK Korotan se naproša, da zagigura lokal in da priredi ob 15. nogometno tekmo za praktične izpite. Za vse ostale prijavljene sodniške kandidate se bodo vršili izpiti dne 29. in 30. t. m. v Ljubljani. Podrobna navodila bodo pravčasno objavljena. Tajnik.

Sabljaska sekcija Ilirije vabi vse prijavljence in interese za zebeniški prirediteljski tečaj, da se udeležijo informativnega sestanka danes v telovadnici ženskega učiteljskega na Resljevci cesti ob pol 19.

ASK Primorje (nogometna sekcija). Danes ob 16. naprej trening za vse nogometaše. Slanič, Mika, Lute, Pišek II. sigurno! Ob 20. seje sekcijekega odbora pri Peresu.

MK Ilirija priredi v nedeljo »Lov na lisice« za motocikle solo in s priklopiami ter za avtomobile. Start lisice točno ob 12. (opoldne) izpred restavracije »Jesih« v Medvodah. Lovišče je: Medvode, Preska, Sora Pungert, Suha, Dorfarji, Srednje in Gor Bitnje Strazišče, Gašče, Breg, Mavčiče, Podreče, Bohine, Medvode, Zaključek lova točno ob 16. nakar bo razglasitev rezultata v restavraciji »Jesih« v Medvodah. Zrebanje lisijega vozila, motorna kolo s

Najnoveša služinska patetna želena zelo praktična složitva postelja s tapciranim madracom — praktična za vsako hišo, hotele, za potujoče osebe in nočne službe. Stane 250.— 300.—. Razpoložljiva poštrom in železničkom po postelju.

Engleski složitvi stoli.

Stoji Din 140.—

spaljni fotelj stane

Din 1300.—

Liegestuhl praktičan za ležanje in sedenje. Stane Din 130.—

po tem imam čist čisto perje kg Din 48.—, čist belo gosje kg Din 130.—, čist puh kg Din 250.—, modroci punjeni z volnom Din 750.—, čist burele za postelje Din 150.—, olomani Din 650.—.

L. BROZOVIČ, ZAGREB Ilica 82.

11731

prikolico ali avtomobil bo danes ob 20. v restavraciji »Fritze« v Tavčarjevi ulici št. 4. ZSK Hermes (nogometna sekcija). Danes strogo obvezen sestanek vseh igralcev ob 20. v našem lokalu. Rezerva igra v nedeljo v Kranju ter se odpelje z avtom. Ljubljanski zimskošportni podsavez una drevi ob 19.30 v damski sobi kavarnе Emone sejo tehničnega odbora. Seja zaradi sestave programa za sezono 1932/33 zelo važna, zato vsi in točno! Obenem se naproša zunanji delegati klubov, da se po možnosti iste udeležijo.

Oskrbovani planinski domovi

Slovensko planinsko društvo sporoča, da so odprte in oskrbovane naslednje kočje in domovi:

V Triglavskem pogorju: Erjavčeva kočja na Vršiču je odprta ob sobotah in nedeljah, dvonem pred praznikom in na praznik do vsehvi 1. novembra. Kdor želi kočo posetiti med tednom, naj se zgłosi pri g. Julki Pečarjevi v Kranjski gori. Aljažev dom v Vratih: Velja isto kakor za Erjavčev dom na Vršiču. Med tednom je turistom na razpolago stara Aljaževa kočja, ki je stalno otvorna, toda neoskrbovana. — Triglavski dom na Kredarici je zaprt. Za poset se je oglasil pri oskrbniku g. Francu Sestu v Srednji vasi v Bohinju. Koča pri Triglavskih jezerih je zaprta. Kdor jo želi posetiti naj se zglosti pri oskrbniku g. Ivanki Zvanovi v Srednji vasi v Bohinju. Marnarjeva kočja pod Črno prstjo bo odprta in oskrbovana do 1. novembra. Orožnova kočja pod Črno prstjo je odprta in oskrbovana le ob sobotah in nedeljah, na dan pred praznikom in na praznik: to pa samo v primeru lepega vremena. Kdor bi se hotel sicer poslužiti koče, naj se zglosti pri oskrbniku g. Ivanki Smukavčevi v Bohinjski Bistrici št. 15. Stanikiška kočja, Aleksandrov dom in Vodnikova kočja so zaprte.

V Karavankah: za Kadišnikovo kočjo na Golici in spodnjo kočjo na Golici velja kvo kakor za Erjavčev dom na Vršiču. Zaradi poseta med tednom se je zglosti pri oskrbniku g. C. Demičevi, Sv. Križ — Planina nad Jerenicami.

V Kamniških planinah: Dom v Kamniški Bistrici, Dom na Kravcu in kočja na Veliki Planini so vse leto oskrbovani. Čojzova kočja na Kerkškem sedlu in Kamniška kočja na Kamniškem sedlu sta zaprti. Kdor jih želi posetiti naj se zglosti pri oskrbniku Doma v Kamniški Bistrici. Češka kočja in Kerkova kočja sta zaprti.

Vse leto sta odprta in oskrbovana hotela Zlatorog in Sv. Janez ob Bohinjskem jezeru. Ostale kočje so oskrbovane le za vilo.

SPD priporoča svojim članom, da kupujejo v Ljubljani polovne vozovnice na podlagi uve. enj zaradi evidence v podružnici. »Putniška« v hotelu »Metropole« (Mikšič) na Masarjevi cesti) nasproti glavnega katedrora).

Svinjska podružnica SPD v Celju sporoča, da so odprte naslednje kočje: Piskernikova in Tillerjeva kočja v Logarski dolini, Mozirka kočja na Mozirski planini in Jeljska kočja v Celjskem pogorju. Koče-

kov dom na Kurošici in Frischaufer dom na Okrešlju sta zaprta. — Podružnica SPD v Radovljici sporoča, da je Vilanova kočja Begunjski odprta in oskrbovana le ob nedeljah, dokler bo lepo vreme. — Podružnica SPD v Kranju naznanja, da je Valvarjeva kočja stalno odprta. — Mežiška podružnica SPD »Peca« sporoča, da je Uletova kočja na Peci oskrbovana ob sobotah in nedeljah do 1. decembra, če bodo dospele prijave. Čim bodo snežne razmere na Peci za smučanje ugodne, bo kočja stalno oskrbovana vso zimo. V koči je nameščenih za zimске posetnike 44 postelj v kurjenih sobah. Vse prijave glede poseta je pravčasno javiti podružnici SPD »Peca« v Mežici. — Podružnica SPD v Škofji Loki naznanja, da je kočja na Ljubniku odprta in oskrbovana vse leto. Pot je dobro markirana, tako da je dostop mogoč od vseh strani. Tura je zlasti priporočljiva je jesenskimi dnehi zaradi izredno lepega razgleda. — Upravni odbor SPD na Boču sporoča, da bo restavracija na Boču tudi letošnje zimo odprta in oskrbovana. — Podružnica SPD v Bohinju sporoča, da je kočja pod Bogatinom zaprta. Kdor je želi posetiti, naj se zglosti pri g. Hodniku, gostilničarju v Bohinju. — Podružnica SPD v Trbovljah naznanja, da je Dom na Mrzlici odprt in oskrbovan vse leto. — Podružnica SPD v Črnomlju sporoča, da je Planinski dom na Mirni gori vedno odprt in oskrbovan.

Iz življenja na deželi

VODICE. V nedeljo 16. t. m. je bil v Vodica sestanek JRKD za obino Vodice. Namen sestanka je bil, da se ugotovi trenutno število članov in se d

Cene malim oglašom

Zenitve in dopolnjevanja: vsaka beseda Din 2.— ter enkratna priložnost za dajanje naslova Din 5.— Oglasi trgovskega in reklamnega značaja: vsaka beseda Din 1.— Po Din 1.— za besedo se računajo nadalje vsi oglasi, ki spadajo pod rubrike »Kam pa kama«, »Auto-moto«, »Kapital«, »V najema«, »Poseda«, »Lokalni«, »Stavbne oddaje«, »Strojne«, »Vrednotne«, »Informacije«, »Živali«, »Obrti in Lesarje« ter pod rubrikama »Trgovski potniki« in »Zasluzke«, če se s glasom nudi zasluzke, oziroma, če se išče potnika. Kdor si pa pod temi rubrikama išče zasluzke ali službo, plača za

Mali oglasi

Za odgovor 3 Din u znakmah

vsako besedo 50 par. Pri vseh oglaših, ki se računajo po Din 1.— za besedo, se računata enkratna priložnost Din 5.— za titro ali za dajanje naslova. Vsi ostali oglasi socialnega značaja se računajo po 50 par za vsako besedo. Enkratna priložnost za titro ali za dajanje naslova pri oglaših, ki se računajo po 50 par za vsako besedo, znaša Din 3.—

Najmanjši znesek pri oglaših po 50 par za besedo, je Din 10.— pri oglaših po 1 Din za besedo na Din 15.—

Vse priložnosti za male oglase je plačati pri predaji naročila, oziroma jih je vpisati v pisno obvezo s naročilom.

Pozor, gostilničarji, restavraterji!

Bermet vino črnilo iz Fruške gore nudi B. Marinkov, Sremski Karlovci, Fruška gora, v sodih od 50 litrov naprej. To najbolje zdravilno vino je edinstveno na svetu. Odlikovano s prvimi nagradami Brez Bermet vina Vaša gostilna ne bo napredovala. — Zahtevajte ponudbo od B. Marinkova, Sremski Karlovci, Fruška gora. 302

Službo dobi

Vaša beseda 50 par; za dajanje naslova ali za titro pa 3 Din. (1)

Miaja gospodinja

dobi službo v delavnici in konfekciji. Ponudbe na oglasni oddelku »Jutra« pod šifro »Dobra služba«. 41933-1

Dekle

skladno in skrbno, ki zna kuhati in opravlja vse gospodinjske dela. Iščem. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 41930-1

Postrežnico

za med 9. in 11. uro do polno sprejemam v Rožni dolini, cesta 17/31. 41933-1

Natakarico

ki želi prevzeti gostilno na račun, polni samostojnega vodstva gospodinjstva, sprejme takoj gostilno »Jutra« pod šifro »Husenbecher v Zalu«. 41903-1

Študent-arhitekt

ki bi hotel izvršiti reklamne posle in rešiti naj se javi pod značko »Učimkovita reklama« na oglasni oddelku »Jutra«. 41871-1

Natakarico

želi znanost, zmožna nekaj tujih, ki bi pomagala kavi pri gospodinjstvu, sprejme takoj gostilno »Jutra« pod šifro »Husenbecher v Zalu«. 41946-1

Dobrega livarja

za izdelavo litine in druge litne zrna in litine v St. Vidu nad Ljubljano. 41968-1

Steklar, pomočnik

aprejeva strojno steklarstvo in maribor. 41977-1

Pomočnico

aprejeva strojno steklarstvo in maribor. 41986-1

Pletiljo

za noževanje, sprejemam ta kol. Naslov pove oglasni oddelku »Jutra«. 41982-1

Pouk

Beseda 1 Din; za dajanje naslova ali za titro pa 5 Din. (4)

Franciše

enosejne le francoske M. thode rapide, 50 Din par mous. Dunajska c. 1a/III. 40337-4

Službe išče

Vaša beseda 50 par; za dajanje naslova ali za titro pa 3 Din. (2)

Dekle

rednih let, marljivo in pošteno. Iščem mesto kuharice ali gospodinje. Gre tudi na delo. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 41908-2

Mesarski pomočnik

vešč skanjan in dober prekalvalec. Iščem premoštno službo s 1. novembrom. Ponudbe na oglasni oddelku »Jutra« pod šifro »Mesarski pomočnik«. 41837-2

Edgar Rice Burroughs:

Tarzan, kralj džungle

DRUGI DEL

93.

Mesec dni hoda proti jugovzhodu — tako so domačini povedali Tarzanu — je živel čuden narod. Ti ljudje so nosili bleščeče rumene okraske. Še njihove puščice in sulice so bile tako okovane, in tudi kuhinjska posoda je bila iz take kovine. Zelo divji so bili: njihovo mesto je bilo zgrajeno iz kamna in obdano z visokim zidom.

Urejuje Davorin Ravljen. Izdaja za konzorcij »Jutra« Adolfin Ribnikar. Za Narodno tiskarno d. d. kot tiskarnarja Franc Jezeršek. Za maserati del je odgovoren Alojz Novak. Vsi v Ljubljani.

Kotel »Alfa«

za perilo, stroj za valja in perila in salonsko obloko proda Marija Belle, Ljubljana pri Mariboru. 41975-6

Kupim

Oglasni trg. značaja po 1 Din beseda; za dajanje naslova ali za titro pa 5 Din. (7)

Odpadke od čiste aluminij. pločevine

v vsaki količini stalno kupujem. Ponudbe na Metaltal Industriji, Beograd postanski predajalec 153. 41919-7

Kot postrežnica

iskem zaposlenje — najraje v Ljubljani. Opravlja znan vsa hišna dela. — Marija Casar, Ljubljana. Križniška ulica 11/II. 41929-2

Krajaški pomočnik

iskše stalno službo. Alojzij Pa. St. Luce 27, posta Vršna gora. 41926-2

Službo telefonista

želim premoštni. Vred bi tudi kaj podobnega. Govorim slovensko, nemško, angleško, nekoliko italijanško in francosko. Ponudbe na oglasni oddelku »Jutra« pod šifro »Izvrstnost«. 41893-2

Brivski pomočnik

tudi dober bubi štecer, išče stalno službo za takol. T. Stanič, Zagreb. Radlavska 19/II. 41948-2

Mlada uradnica

in prakso, prosi klerkovi službo. Conj. ponudbe pod šifro »Zdrav redkijce« na oglasni oddelku »Jutra«. 41660-2

Služkinja

ki zna kuhati in opravlja vsa hišna dela. Iščem službo. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 41948-2

Avto, moto

Vaša beseda 1 Din; za dajanje naslova ali za titro pa 5 Din. (10)

Motorno kolo

Harley-Davidson, 1000 cm³ s prikolico, v brezhibnem stanju prodam za 8500 Din. Ponudbe na oglasni oddelku »Jutra« pod šifro »Ugodna prijava«. 41825-10

»Fiat 501«

z novo gumni pnevmatikami prodam za 12.000 Din. — Beograd, Cesta Industrijska, na banko. 41948-10

Prodaj

Oglasni trg. značaja po 1 Din beseda; za dajanje naslova ali za titro pa 5 Din. (6)

2 stanovanj, baraki

za zelo mirni oasi napredaj v mestni jami. Volovalna cesta šte. 52. 41932-6

Trgovsko opravo

za specializirano trgovino — novo, kompletno, prodam. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 41904-6

Gramofon

dobro ohranjen, s ploščami, pripravljen za gostilno ali javni lokal, zelo ugodno prodam. Naslov v oglasni oddelku »Jutra«. 41908-2

Vespeceristi!

Kdo proda specializirano blago za 55% brutovega zga. Ponudbe na oglasni oddelku »Jutra« pod šifro »Din 8000«. 41750-4

Stavbne parcele

3 večja in 1 manjša sobe, s priključnimi točkami, odda Drobek, Rožna dolina, cesta 1X/43. 41945-31

Parcele

poletje kolodvora v Dev. Mar. v Polju prodam tudi na knjižice. Naslov pove oglasni oddelku »Jutra«. 41963-30

Večjo žago

kupimo ali vzamemo v najem, event. tudi vzamemo lastnika za družbenika. — Ponudbe s točnim opisom pod šifro »1932« na poletniško »Jutra« v Mariboru. 12533-20

Kapital

Vaša beseda 1 Din; za dajanje naslova ali za titro pa 5 Din. (16)

200.000 Din posojila

iskem za takoj na prvo mesto nove dvonadstropne hiše sredi mesta. Ponudbe pod šifro »Nova zgradba« na oglasni oddelku »Jutra«. 41881-16

50—70.000 Din

posojila za dobo 2 let iskam — Vknjižba na 1. mesto. Pisane ponudbe na og. odd. »Jutra« pod šifro »640«. 41501-16

Stroj, inženjerja

ki bi prevzel tehnično vodstvo večje zgradbe, sodeloval pri projektiranju, izdelavi in montaži. Posreden kapital vsaj 50.000 Din. Ponudbe pod šifro »Nova industrija« na poletniško »Jutra« v Mariboru. 12524-16

Pohištvo

Vaša beseda 1 Din; za dajanje naslova ali za titro pa 5 Din. (12)

Pohištvo

opaznik in kuhinjske posode. Lipo, Poljski nasip šte. 10/II — deono. 41781-12

Oblacila

Trg. oglasi po 1 Din beseda; za dajanje naslova ali za titro pa 5 Din. (13)

Dve zimski suknji

ugodno napredaj na Bleiweiseri cesti 3/II. deono. 41915-13

Ženski plašč

dobro ohranjen, s pravo kožo, kratko, lepico, obloko in moško obleko prodam. Sredina šte. 12. 41665-13

Lokalni

Vaša beseda 1 Din; za dajanje naslova ali za titro pa 5 Din. (10)

2 pisarn. prostora

od 15. novembrom t. l. v palači Ljubljanske kreditne banke, IV. nadst. Informacije daje firma Ce. 41935-19

Vpeljavno trgovino

vspeh bolniški takoj oddam v najem. Ponudbe na og. oddelku »Jutra« pod šifro »Specijerka trgovina«. 41972-17

Pridelki

Vaša beseda 1 Din; za dajanje naslova ali za titro pa 5 Din. (10)

Repo

lepo, debelo, za kisanje, 1 vagon, ali tudi v manjših množinah prodaj Josip Brus v Dolnjem Logu. 41956-33

Dijake sobe

Vaša beseda 50 par; za dajanje naslova ali za titro pa 3 Din. (22)

Dijakinja

sprejme nemško govorečo družino za 650 Din v lepo sobo s posteljno oprejo. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 41923-22

Sobo z vso opremo

za smerni oasi oddam — enemu ali dvema dijakoma. Naslov: Tržaška cesta št. 67, levo — hiša Tribov, poleg nove minare. 41410-20

Stanovanje

Vaša beseda 1 Din; za dajanje naslova ali za titro pa 5 Din. (24)

Dvosob. stanovanje

s priključnimi oddam takoj ali s 1. novembrom. Naslov pove oglasni oddelku »Jutra«. 41943-21

Trisob. stanovanje

s priključnimi oddam takoj ali s 1. novembrom. Naslov pove oglasni oddelku »Jutra«. 41899-21

Dvosob. stanovanje

od 1. novembrom oddam takoj ali s 1. novembrom. Naslov pove oglasni oddelku »Jutra«. 41899-21

Stanovanje

3 večja in 1 manjša soba, s priključnimi točkami, odda Drobek, Rožna dolina, cesta 1X/43. 41945-31

Dvosob. stanovanje

lepo, s 1. novembrom oddam v Levstikovici ulici 21. priključje levo. 41983-21

Stanovanja

Vaša beseda 50 par; za dajanje naslova ali za titro pa 3 Din. (21-4)

Stanovanje

3-4 večja in 1 manjša soba, s priključnimi točkami, odda Drobek, Rožna dolina, cesta 1X/43. 41945-31

Sobo odda

Vaša beseda 50 par; za dajanje naslova ali za titro pa 3 Din. (25)

Opremljeno sobo

lepo in solčno, parketirano, s samostojno kopalnico in posebnim vzhodom oddam takoj ali v 1. novembrom v vili pod Rožnikom cesta 1/9. 41938-23

Opremljeno sobo

s eno ali dvema posteljami oddam v Rožni ul. 19. 41923-23

Sobo

s eno ali dvema posteljami oddam na Mestnem trgu št. 6/II. 41924-20

Opremljeno sobo

v centru mesta oddam v boljšem stalnem gospodinjstvu v oglasnem oddelku »Jutra«. 41938-23

Solčno sobo

na željo tudi s hrano oddam solčnega kolovala — Ljanskega ulica šte. 6. 41947-23

Prazno sobo

solčno, parketirano, oddam takoj ali v 1. novembrom za obitno sobo — Ribarjeva ulica šte. 2. 41965-23

Prazno sobo

s popolnoma opremljenim vzhodom, v novi vili oddam gospodinjstvo. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 41980-20

Sobe išče

Vaša beseda 50 par; za dajanje naslova ali za titro pa 3 Din. (20-4)

Gospodinja

išče prazno sobo v bližini Bleiweiserove ceste. — Po nudi na oglasni oddelku »Jutra« pod »Separatno«. 41911-20/4

Kot sostanovalka

bi šla gospodinja v sredini mesta. Ponudbe na og. oddelku »Jutra« pod značko »Kocenova«. 41970-20/4

Sobico

akromeno opremljeno, iščem gospod. Ponudbe na og. oddelku »Jutra« pod šifro »Do 1. novembra«. 41971-23/4

Sobo v Ljubljani

iščem za medicinske, priložnosti in zdravilne oddam. Ponudbe z navedbo cen na Aniso Vidmar, Ljubljana, Pražakova ulica št. 10. 41976-23/4

Izgubljeno

Vaša beseda 50 par; za dajanje naslova ali za titro pa 3 Din. (28)

Večjo vsoto denarja

je izgubila rečna delavka od Prečne ulice do Vodni kove ceste. Pošten najdi toj se naproša, da ga pred nagradno odda v og. oddelku »Jutra«. 41934-28

Vreča fižola

je padla z roza na cesti Kranj—Ljubljana, najbrže v Medvodah. — Najdiščeja prosim, da je pošlje na naslov: Anton Lap, vrtnar, Kranj. 41950-28

Glasbila

Vaša beseda 1 Din; za dajanje naslova ali za titro pa 5 Din. (26)

Harmonika, citre in gosli

počni napredaj v Mostah. Tovarniška ulica šte. 27. vsako priključje. 41966-26

Živali

Vaša beseda 1 Din; za dajanje naslova ali za titro pa 5 Din. (27)

Par težkih konj

radu osepelenev odda čez zimo brezplačno v re. jo graščina Pogled. Loč. pri Poljčanih. 41812-27

Pes volčje pasme

se je začel. Dobi se pri Romanu v Gosposki ulici št. 4. 41904-27

Se enega angleškega loksterijerja

izredno živahnega s rodomom prodaja Ivan Kenda, Mestni trg št. 17. 41916-27

Dopisi

Vaša beseda 2 Din; za dajanje naslova ali za titro pa 5 Din. (24)

Joško

ob 16. 7. v nedeljo zjutraj — Dunajska 31 — s cvetko v roki. 41981-24

V oglasnem oddelku »Jutra«

je dvigniti sledeča pisma: A. M. 1865, Amerikane, Amerikanske, Ali prodaj. Anglijska konverzacija, Agil. potnik, Akademik, Be. strice, Brez otrok, Bodod. nusi, Broz, posredovalec, B. B., Brezobročno, Čim. prej, Čedna soba, Čisto, Častnik, Čista preteklost, Dobrikanosno, Dva cesar. ja, Dobro tuširanje, Dobra kuharica, Dekle, Dostoj. Dobra mod. Delaven, De. ber okus, Dobra služba, Elegančna soba, Elektromotor, Fiat, Ford, F. 38, Grafolog, Gorenjska, Glig. Glogovdar, Gotovina, Go. renjsko 183, Hrepenenje 302, Hila, Hud pes Hila. lezna dobrotnica, Izreba. na Jurat, Instrukcija, In. vestija, Kapital 45.000, Kovec, Ket. Kavelja, Kavelja potrebna, Knjiž. ca, Komfort, Kuharica 300 Din, Komenski, Kroat, Lju. biteljca otrok, Lepa lega, Lepo življenje, Lepa bo. dočnost, Ljubljana, Lahko opravilo, Lepa soba, Nle. kar, Malo povesno, Moč. Mlada zakonca, Mir, Mari. bor, Moste, Marjica, Ma. rija, Nemka, Navedba ce. ne, Nouvelle, Napredk. na trgu, Nino, Oskrb. Osmetno dinarjev, Počni. predal 307, Pozna sreča, Posvetilo, Prometna točka, Podjetje, Plišna nataka. rica, Pisarniška mod. Po. polnoma spaten Perko Ma. rija, Poni, Premotenje, Pi. sarna, Prijatelj, Priprato. Puk 32, Posa, Pridna 8566, Pstrožnja, Prašedina. Parada, Planinka, Pečje. Prvorstni zastopnik za. Zagreb, Počni, Pričlenost, Praktičnost, Rešen na. men, Redka pelika, Roka

Parno lokomobilo

10—15 km. dobro ohranjen, no. potrebujem za jago. v. nedeljanje. — Ponudbe na naslov: Stanko Ovečko, po. šta Sv. Tomaž pri Ormožu. 41916-29

Sukalni stroj

(Zwirnmachine) ter va. lavno, oboje za delo. vanje sušna, kupim. Conj. ponudbe z navedbo cen na oglasni oddelku »Jutra« pod značko »Valavnic«. 41902-29

Korespondentinja

za nemški in srbohrvaški jezik, vrlo stegnografko v nemškem jeziku, s trgovsko izobrazbo, IŠCEM za takoj. 12522

Čitate tedensko revijo